Súd:	Okresný súd Zvolen
Spisová značka:	7C/17/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6723201010
Dátum vydania rozhodnutia:	18. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Zuzana Konáriková
ECLI:	ECLI:SK:OSZV:2023:6723201010.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou JUDr. Zuzanou Konárikovou v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, XXX XX D., zastúpeného advokátom Mgr. Ivanom Bugrim, so sídlom Námestie SNP 23, 960 01 Zvolen, IČO: 42 307 155, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, 812 72 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 00 151 866, o zaplatenie 4.611,91 Eur s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 4.611,91 Eur v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou okresnému súdu dňa 10.03.2023 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy vo výške 4.611,91 Eur titulom náhrady škody spôsobenej porušením práva Európskej únie (ďalej aj „komunitárne právo“ alebo „úniové právo“ resp. „právo Únie“), konkrétne porušením Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo dňa 04.11.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej aj Smernica), ktorá bola žalovaným nesprávne implementovaná (resp. nebola v časti implementovaná) do vnútroštátneho právneho poriadku Slovenskej republiky. Ide teda o prípad uplatnenia nároku na náhradu škody, ktorá vznikla žalobcovi ako jednotlivcovi porušením úniového práva žalovaným - Slovenskou republikou, ako členským štátom Európskej únie. Žalobou uplatnený nárok je s poukazom bez ďalšieho uplatniteľný na všeobecnom súde členského štátu. Škoda, ktorej náhrady sa žalobca domáha, vznikla v mieste výkonu služobnej činnosti žalobcu, ktorým je Hasičská stanica v meste E., nachádzajúca sa v územnom obvode Okresného súdu Zvolen, pričom tu nastala aj samotná skutočnosť, ktorá zakladá žalobou uplatnený nárok na náhradu škody. Žalobca je príslušníkom Hasičského a záchranného zboru (ďalej HaZZ), pričom vykonáva štátnu službu v služobnom pomere v súlade s ustanoveniami zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore (ďalej ZoHaZZ). Štátnu službu aktuálne vykonáva v služobnej hodnosti podpráporčík, vo funkcii technik- strojník, v čate „C“ na Okresnom riaditeľstve HaZZ vo E., na hasičskej stanici vo E. od roku 2017.Služobný (pracovný) čas príslušníka HaZZ je rozvrhnutý nerovnomerne (§ 86 ZoHaZZ), a to tým spôsobom, že pracovná zmena sa skladá z výkonu služby, po ktorom nasleduje služobná pohotovosť na pracovisku (§ 92 ods. 1 ZoHaZZ – ďalej aj „určená služobná pohotovosť“). Jedna pracovná (služobná) zmena hasiča sa skladá z:
1. výkonu služby a
2. určenej služobnej pohotovosti.
Do konca roku 2021 boli pracovné zmeny rozvrhnuté na 17 hodín výkonu služby a 7 hodín určenej služobnej pohotovosti (t. j. v pomere 17/7), s účinnosťou od 01.01.2022 sú pracovné zmeny rozvrhnuté

na 16 hodín výkonu služby a 8 hodín služobnej pohotovosti (t. j. v pomere 16/8). Celkovo v rámci jednej pracovnej zmeny strávi hasič na pracovisku sústavne minimálne 24 hodín. Okrem určenej pohotovosti, ktorú odpracuje počas každej pracovnej zmeny, hasičovi môže byť (a aj pravidelne býva) nariadená aj služobná pohotovosť mimo rozvrhnutia služobného času v zmysle § 92 ods. 2 ZoHaZZ (ďalej aj „nariadená služobná pohotovosť"), a to napr. v prípade, ak je nevyhnutné zabezpečiť personálnu obsadenosť v mieste výkonu služby v dôsledku absencie niektorého z kolegov, pri rozsiahlych požiaroch, živelných pohromách, resp. iných udalostiach vyžadujúcich zvýšený počet hasičov, na zastupovanie kolegov, ktorí nemôžu nastúpiť do služby z dôvodu náhlych nepredvídateľných okolností a podobne. Obe služobné pohotovosti, či už určená služobná pohotovosť podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ, rovnako ako ani nariadená služobná pohotovosť podľa § 92 ods. 2 ZoHaZZ, sa nezapočítavajú do pracovného času a výkon týchto služobných pohotovostí nie je rozlíšený ani na výplatnej páske za príslušný kalendárny mesiac, kde je uvedený len súhrnný počet odpracovaných hodín služobnej pohotovosti. Za vykonávanie určenej služobnej pohotovosti (§ 92 ods. 1 ZoHaZZ) je hasič odmeňovaný za každú hodinu pohotovosti peňažnou náhradou vo výške 15 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu (ak je služobná pohotovosť vykonávaná v bežný služobný deň), resp. peňažnou náhradou vo výške 30 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, ak je služobná pohotovosť vykonávaná v deň služobného pokoja (v deň štátneho sviatku) – viď § 122 ods. 1 ZoHaZZ. Podľa výšky náhrady poskytovanej za výkon pohotovosti, ktorá závisí od toho, či je pohotovosť vykonávaná v bežný služobný deň alebo v deň služobného pokoja, je určená služobná pohotovosť rozlišovaná, resp. označovaná aj ako tzv. „15 %-ná pohotovosť" a „30 %-ná pohotovosť". Určené služobné pohotovosti sú určované na čas nočných hodín. Do konca roka 2021 (v čase rozvrhu pracovných zmien 17/7) boli služobné pohotovosti vykonávané v čase 22.30 – 05.30 hod., od začiatku roka 2022 (pri rozvrhu pracovných zmien 16/8) sú služobné pohotovosti vykonávané v čase 22.00 – 06.00 hod. V prípade, ak je počas služobnej pohotovosti vyhlásený poplach a hasiči sú vyslaní na zásah, mení sa táto služobná pohotovosť na prácu nadčas. Keďže v mieste výkonu služby – na hasičskej stanici vo E. sa striedajú 3 hasičské zmeny – čaty „A", „B" a „C", pracovný čas hasiča je rozvrhnutý tak, že každý tretí deň odslúži každá hasičská zmena 24 hodín a následne majú príslušníci v tejto zmene dva dni voľna. Ide teda o nerovnomerné rozvrhnutie služobného času, ktorého časť pripadá na tzv. určenú služobnú pohotovosť (§ 86 ods. 2 ZoHaZZ v spojení s § 92 ods. 1 ZoHaZZ).Nakoľko sa striedajú tri hasičské zmeny – prvá čata „A", druhá čata „B" a tretia čata „C", sú služobné zmeny hasičov (t. j. pracovný čas) rozvrhnuté v zásade tak, že každý tretí deň hasič odslúži (minimálne) 24 hodín v rámci zmeny a následne má dva dni voľna. Vzhľadom na takéto rozvrhnutie služobného času každá hasičská zmena mesačne odslúži aspoň 10 pracovných zmien, pričom v niektorých mesiacoch je to až 11 zmien. V niektorých týždňoch hasiči odslúžia 2 zmeny týždenne (48 hodín) a v niektorých týždňoch na hasiča vyjdú 3 zmeny týždenne (72 hodín), a to v závislosti od toho, na ktoré dni im pripadnú dni služobných zmien v týždni (v prípade, ak hasič má zmenu v pondelok, ďalšie zmeny mu pripadnú na štvrtok a nedeľu, čo sú 3 zmeny v týždni). Pri takto stanovenom rozvrhnutí služobného času má teda hasič stráviť v službe minimálne 240 hodín (pri 10 zmenách za mesiac) až 264 hodín mesačne (pri 11 zmenách za mesiac). Do tohto rozsahu pritom nie sú zahrnuté hodiny nadčasov, keďže častokrát sa stane, že pred koncom služby (napr. o 05.00 hod. ráno) je vyhlásený poplach a je potrebné ísť vykonať výjazd k požiaru, ktorého hasenie trvá 5 hodín – v takomto prípade teda hasič strávi v práci v rámci jednej zmeny 29 hodín nepretržite). Vzhľadom na uvedené, služobný čas hasiča je rozdelený tak, že každý hasič v zmenovej službe má za rok (365 dní), pri naplánovanej 24 hodinovej službe na každý tretí deň odpracovať 121,67 zmenových služieb (365 dní / 3 zmeny). Ročne je to teda priemerne 2920 odpracovaných hodín (121,67 zmenových služieb x 24-hodinová služba). S poukazom na vyššie opísané rozvrhnutie služobného času, ktorého súčasťou je aj určená služobná pohotovosť vykonávaná v mieste výkonu služby (t. j. na hasičskej stanici), žalobca v žalovanom období február 2020 – január 2023 vrátane, len v rámci samotnej určenej služobnej pohotovosti (§ 92 ods. 1 ZoHaZZ) priamo nadväzujúcej na výkon zmenovej služby (teda v tzv. 15 %-nej a 30 %-nej pohotovosti) odpracoval:

- v období od februára 2020 do decembra 2020 vrátane: 562,31 hodín,
- v období od januára 2021 do decembra 2021 vrátane: 564,66 hodín,
- v období od januára 2022 do decembra 2022 vrátane: 576,44 hodín,
- v období od januára 2023 (t. j. od 01.01.2023 do 31.01.2023 vrátane): 67,93 hodín.

Za žalované obdobie od februára 2020 do januára 2023 vrátane (t. j. od 01.02.2020 do 31.01.2023 - ďalej aj „žalované obdobie") žalobca odpracoval spolu 1771,34 hodín určenej služobnej pohotovosti. Za žalované obdobie žalobca pritom celkovo odpracoval spolu 1806,24 hodín služobnej pohotovosti (určenej + nariadenej), pričom žiadna z týchto odpracovaných hodín služobnej pohotovosti mu nebola započítaná do pracovného času. Žalobcov priemerný týždenný pracovný čas počas celého žalovaného

obdobia od februára 2020 do januára 2023 vrátane dosiahol 51,73 hodín týždenne. Počas celého trvania služobnej pohotovosti, t. j. počas všetkých hodín, ktoré žalobca odslúži v rámci služobnej pohotovosti, sa ako hasič musí zdržiavať na pracovisku, t. j. na hasičskej stanici, z tohto miesta sa nesmie vzdialiť a musí byť vždy počas celej doby služobnej pohotovosti pripravený na vykonanie zásahu. Ak je vyhlásený výjazd, vykonáva sa do jednej minúty od nahlásenia, preto musí byť počas služobnej pohotovosti oblečený v služobnej rovnošate a musí byť fyzicky aj psychicky pripravený okamžite vykonať výjazd na miesto určenia. Napriek uvedeným skutočnostiam sa však služobná pohotovosť (t. j. všetky hodiny „neaktívnej časti“ služobnej pohotovosti) nezapočítava do pracovného času, a teda tieto odpracované hodiny nie sú považované za odpracovaný čas. Zjednodušene povedané, napriek tomu, že v práci strávi v rámci každej jednej zmeny minimálne 24 hodín, tak v súčasnosti 8 hodín z tohto času (do konca roku 2021 to bolo 7 hodín), ktoré strávi na pracovisku pripravený na výkon práce, nie je považovaných za pracovný čas. Táto skutočnosť sa v praxi prejavuje tak, že napriek tomu, že napr. v mesiaci jún 2020 sa v jeho fonde pracovného času uvádza počet hodín 174,50, tento údaj nezohľadňuje ďalších 64,82 hodín odpracovanej služobnej pohotovosti. Z takto nereálne vykazovaného fondu pracovného času, ktorý reálne nezohľadňuje odslúženú služobnú pohotovosť sa potom javí, že jeho priemerný týždenný pracovný čas neprekračuje 48 hodín, čo je však pravidelne v absolútnom rozpore so skutočnosťou. Keďže sa vo fonde pracovného času pracovná pohotovosť nezohľadňuje, tak ak vychádzame z deklarovaného počtu hodín vo fonde pracovného času, potom sa javí, že za mesiac jún 2020 bol jeho priemerný týždenný pracovný čas len 40,91 hodiny (175,50 hodín za mesiac : 4,29 týždňa = priemer 40,91 hodín za týždeň), avšak v skutočnosti bol jeho priemerný týždenný pracovný čas 56,02 hodín (240,32 hodín za mesiac : 4,29 týždňa = 56,02 hodín za týždeň), nie teda 40,91 hodín za týždeň, ako je to formálne vykazované vo fonde pracovného času a ako je to deklarované aj jeho služobným úradom - HaZZ. S poukazom na uvedené skutočnosti a vzhľadom na údaje vyplývajúce z priložených listinných dôkazov je zrejmé, že jeho priemerný týždenný pracovný čas počas žalovaného obdobia pravidelne značne presahoval nielen 40 hodinový týždenný služobný čas príslušníka HaZZ tak, ako to ustanovuje § 85 ods. 2 ZoHaZZ, ale aj maximálne prípustný týždenný pracovný čas v dĺžke 48 hodín tak, ako to ustanovuje článok 6 písm. b) Smernice. K tejto skutočnosti pritom dochádza v dôsledku skutočnosti, že žiadna z hodín odpracovanej služobnej pohotovosti mu nie je započítavaná do fondu pracovného času, keďže vnútroštátna právna úprava v ZoHaZZ služobnú pohotovosť hasičov nepovažuje za služobný (pracovný) čas, čo je v rozpore s článkom 2 ods. 1 Smernice a konštantnou judikatúrou Súdneho dvora. ZoHaZZ umožňuje služobnému úradu, aby pracovný čas príslušníka HaZZ (hasiča) bol rozvrhnutý tak, že tento pravidelne a de facto sústavne prekračuje Smernicou stanovený maximálny 48 hodinový týždenný pracovný čas. Základný problém je totiž v obsahu pojmu „pracovný čas“ tak ako ho na jednej strane stanovuje Smernica a judikatúra Súdneho dvora a tým ako ho na druhej strane upravuje ZoHaZZ. Súdny dvor vo svojej judikatúre zároveň konštantne judikuje, že čas pracovnej (služobnej) pohotovosti treba v celom rozsahu zahrnúť do výpočtu maximálneho denného alebo týždenného pracovného času, pričom rozhodujúcim faktorom pre záver, či sú naplnené znaky pojmu „pracovný čas“ je skutočnosť, že pracovník je povinný byť prítomný na mieste určenom zamestnávateľom a musí mu byť k dispozícii v prípade potreby. Takéto závery jednoznačne vyplývajú napr. z rozsudku Súdneho dvora C-397/01 zo dňa 05.10.2004 vo veci Bernhard Pfeiffer a rozsudku C-14/04 zo dňa 01.12.2005 vo veci Abelkader Dellas. V tomto smere je napokon potrebné poukázať aj na rozhodnutie Súdneho dvora C-518/15 zo dňa 21.02.2018 vo veci Rudy Matzak, ktoré sa priamo týka práce hasičov a z ktorého rovnako jednoznačne vyplýva, že do pracovného času hasičov sa musí započítavať aj čas pracovnej (služobnej) pohotovosti. Nakoľko teda ZoHaZZ nepovažuje služobnú pohotovosť hasičov za súčasť ich služobného času, tak práve v tejto skutočnosti spočíva rozpor ZoHaZZ s únio̍vým právom, konkrétne s ustanovením článku 2 ods. 1 Smernice, ako aj judikatúrou Súdneho dvora. Smernica síce stanovuje možnosť členských štátov uplatňovať alebo prijímať ustanovenia, ktoré sú priaznivejšie pre ochranu bezpečnosti a zdravia pracovníkov, ale táto možnosť sa neuplatňuje na definíciu pojmu „pracovný čas“. Toto konštatovanie potvrdzuje aj účel Smernice, ktorý má zabezpečiť, aby sa definície v nej uvedené nemohli vykladať rôzne v závislosti od vnútroštátneho práva. Článok 6 písm. b) Smernice predstavuje pravidlo sociálneho práva Európskej únie s osobitným významom, z ktorého má mať prospech každý pracovník, keďže je minimálnou požiadavkou určenou na zaistenie bezpečnosti a ochrany jeho zdravia, ktoré ukladá členským štátom povinnosť stanoviť 48-hodinovú hranicu pre priemerný týždenný pracovný čas, v súvislosti s ktorou je výslovne stanovené, že zahŕňa tak nadčasy ako aj pracovnú (služobnú) pohotovosť a od ktorej sa nemožno v žiadnom prípade odchýliť, pokiaľ ide o také činnosti, ako je činnosť hasičov, hoci by k tomu došlo so súhlasom dotknutého pracovníka. Súdny dvor pritom už opakovane rozhodol, že členské štáty nemôžu jednostranne určiť rozsah pôsobnosti článku 6 písm. b) Smernice tak, že uplatnenie tohto nároku pracovníkov na to,

aby priemerný týždenný pracovný čas nepresahoval túto maximálnu hranicu, budú viazať na nejakú podmienku alebo ho určitým spôsobom obmedzia.
Vzhľadom však na účelové oddelenie služobnej pohotovosti od služobného (pracovného) času, kedy služobná pohotovosť nie je započítavaná do fondu pracovného času, sa potom formálne „ na papieri“ javí , že služobný (pracovný) čas nepresahuje 48 hodín týždenne. Je tomu tak však len z dôvodu , že vnútroštátna právna úprava ZoHaZZ do služobného (pracovného) času hasiča nezarátava čas služobnej pohotovosti. Ak však za pracovný (služobný) čas v súlade s judikatúrou Súdneho dvora považujeme aj služobnú pohotovosť, tak je zrejmé, že súhrn takto „naskladaného“ pracovného času hasičov pravidelne prekračuje 48 hodín týždenne, pričom bežne dosahuje v priemere aj cca. 53 - 56 hodín týždenne. Služobná pohotovosť, ktorú odpracuje žalobca v rámci každej jednej pracovnej zmeny v rozsahu 8 hodín (do konca roka 2021 v rozsahu 7 hodín) nie je teda v zmysle našej vnútroštátnej právnej úpravy považovaná za súčasť jeho služobného času. Služobnú pohotovosť je však nevyhnutné v zmysle vyššie citovanej judikatúry Súdneho dvora považovať za „pracovný čas“ tak, ako to kogentne stanovuje Smernica. Je teda možné jednoznačne a bez pochybností uzavrieť, že vnútroštátna právna úprava v ZoHaZZ je v rozpore s článkom 2 ods. 1 a článkom 6 písm. b) Smernice, nakoľko umožňuje služobnému úradu, aby služobný čas hasiča bol rozvrhnutý tak, že tento pravidelne prekračuje Smernicou stanovený maximálny 48 hodinový týždenný pracovný čas. Preto možno aj jednoznačne uzavrieť, že Smernica nebola správne (resp. nebola v časti vôbec) implementovaná do právneho poriadku Slovenskej republiky. Z priložených listinných dôkazov je zároveň preukázané, že priemerný týždenný pracovný čas žalovaného za žalované obdobie február 2020 – január 2023 vrátane, predstavuje 51,73 hodín týždenne, čo je nepochybne viac, než ktorý čas ako maximálny týždenný pracovný čas povoľuje článok 6 písm. b) Smernice. Je teda zjavné, že žalobcovo právo vyplývajúce z ustanovenia článku 6 písm. b) Smernice bolo a naďalej je pravidelne porušované. Z konštantnej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že poškodení jednotlivci majú právo na náhradu škody vzniknutej porušením únioného práva zo strany členského štátu v prípade, ak sú splnené 3 podmienky, a to:
1. cieľom porušenej právnej normy Únie je priznať jednotlivcom práva a porušenie je dostatočne závažné,
2. existencia škody resp. ujmy,
3. priama príčinná súvislosť medzi týmto porušením a škodou, spôsobenou poškodeným jednotlivcom.
V prípade, že sú splnené všetky tri vyššie uvedené podmienky, je štát povinný napraviť následky spôsobenej škody podľa vnútroštátneho práva upravujúceho zodpovednosť za spôsobenú škodu. Podmienky náhrady škody stanovené vo vnútroštátnej právnej úprave nesmú byť menej výhodné ako podmienky týkajúce sa obdobných vnútroštátnych prostriedkov nápravy (zásada ekvivalencie) a nemôžu byť upravené tak, aby viedli k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu získania náhrady (zásada efektivity). Poskytnutá náhrada škody musí spĺňať aj požiadavku primeranosti tak, aby dostatočne sanovala ujmu ktorá poškodenému jednotlivcovi vznikla. Porušenie práva Únie pre absentujúcu resp. nesprávnu transpozíciu Smernice do ZoHaZZ je dôsledkom zákonodarného a legislatívneho procesu. Pri rešpektovaní zásad ekvivalencie a efektivity je pasívne vecne legitimovaným subjektom v konaní o náhradu škody porušením únioného práva Únie štát – t. j. žalovaný Slovenská republika, keďže neprijal opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie dodržania požiadavky vyplývajúcej z článku 6 písm. b) Smernice, aby nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času, resp. prijal vnútroštátnu právnu úpravu ZoHaZZ, ktorý umožňuje služobnému úradu rozvrhnúť príslušníkovi HaZZ (hasičovi) jeho služobný čas takým spôsobom, že tento pravidelne presahuje maximálnu hranicu 48-hodinového týždenného pracovného času. Za žalovaný štát v tomto spore v zmysle § 135 ods. 1 CSP koná Ministerstvo ako orgán, do pôsobnosti ktorého spadá aj HaZZ, pričom Ministerstvo bolo tiež aj garantom právnej úpravy vykonanej ZoHaZZ,. Súdny dvor vo svojej judikatúre pritom už opakovane rozhodol a konštantne rozhoduje, že pracovný čas zodpovedajúci pracovnej pohotovosti a pohotovostnej službe, počas ktorých je dotknutý pracovník fyzicky prítomný na pracovisku, je súčasťou pojmu „pracovný čas“ tak, ako to predpokladá Smernica. Také vymedzenie pojmu „pracovný čas“, ako ho kogentne ustanovuje článok 2 Smernice, bráni vnútroštátnej právnej úprave stanovujúcej priemerný týždenný pracovný čas, ktorý vzhľadom na to, že zahŕňa takéto obdobia pracovnej pohotovosti a pohotovostnej služby, prekračuje maximálnu 48 hodinovú týždennú hranicu upravenú v článku 6 písm. b) Smernice. V tomto smere je možné poukázať napr. na rozsudok Súdneho dvora C-303/98 zo dňa 03.10.2020 vo veci Simap, uznesenie C-241/99 zo dňa 03.07.2001 vo veci Confederación Intersindical Galega (CIG). Pokiaľ ide o druhú podmienku, ktorou je existencia škody, tu je potrebné uviesť, že Smernica samotná neobsahuje ustanovenia týkajúce sa procesu náhrady škody vzniknutej porušením jej ustanovení, rovnako neobsahuje ani kritériá zakotvujúce spôsob určenia výšky nároku na náhradu škody. Podľa judikatúry Súdneho dvora, týkajúcej sa priamo škôd

vznikajúcich hasičom pre nerešpektovanie 48 hodinovej pracovnej doby podľa Smernice, treba pod škodou v takomto prípade v prvom rade rozumieť ujmu, ktorá dotknutému hasičovi vznikla v dôsledku straty času odpočinku, na ktorý by mal nárok, ak by bol maximálny 48 hodinový týždenný pracovný čas upravený článkom 6 písm. b) Smernice rešpektovaný. V tomto zmysle je treba za primeraný odpočinok v zmysle Smernice považovať taký, ktorý by mal nasledovať po maximálne 48 hodinovej týždennej pracovnej dobe zahŕňajúcej jeho služobnú pohotovosť na pracovisku (viď bod 59 rozsudku vo veci Günter Fuß). Z judikatúry Súdneho dvora k náhrade škody vzniknutej z porušenia únijného práva vyplýva, že náhrada škôd spôsobených jednotlivcom porušením práva Únie musí byť primeraná vzniknutej škode, aby mohla zabezpečiť skutočnú ochranu práv poškodených. Podmienky náhrady škody stanovené vo vnútroštátnej právnej úprave zároveň nesmú byť menej výhodné ako podmienky týkajúce sa obdobných vnútroštátnych prostriedkov nápravy (zásada ekvivalencie) a nemôžu byť upravené tak, aby viedli k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu získania náhrady (zásada efektivity); náhrada škody zároveň musí byť primeraná vzniknutej ujme (viď napr. rozsudok vo veci Brasserie du pecheur a Factortame). Právny poriadok Slovenskej republiky však neobsahuje žiadny špecifický právny predpis či konkrétne ustanovenie pre posudzovanie náhrady škody, ktorá vznikla poškodenému porušením práva Únie, a to či už by išlo o základ takéhoto nároku alebo určenie jeho výšky. Pri absencii konkrétnej právnej úpravy je pri posudzovaní takéhoto nároku v našich podmienkach nutné vychádzať zo zásad, ktoré na tento účel všeobecne stanovil Súdny dvor - t. j. dodržať podmienky efektivity, ekvivalencie a primeranosti. Pokiaľ ide o právne posúdenie žalovaného nároku, žalobca má za to, že touto žalobou uplatnený nárok je pri absencii explicitnej vnútroštátnej úpravy nároku na náhradu škody z porušenia práva Únie jednotlivcovi potrebné posudzovať analogicky podľa ustanovení právneho poriadku Slovenskej republiky, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom najbližšie. Týmito ustanoveniami sú § 11 - § 13 OZ, upravujúce nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada sa poskytuje aj v peniazoch. Vzhľadom na skutkový stav je zrejmé, že dlhoročne dochádza k porušovaniu osobnostných práv žalobcu na ochranu zdravia, telesnej a psychickej integrity spočívajúce v porušení práva na primeranú dobu odpočinku, ako aj k porušeniu práva na súkromie a rodinný život, a to v príčinnej súvislosti s tým, že v dôsledku nezapočítania hodín služobnej pohotovosti do pracovného času žalobca reálne odpracoval viac, než pripúšťa článok 6 písm. b) Smernice. Osobnostné práva žalobcu sú v dôsledku uvedeného porušované sústavne a dlhoročne, nielen teda počas žalovaného obdobia. Práca hasiča je pritom veľmi zodpovednou prácou, ktorú žalobca vníma ako poslanie. Pri svojej práci neraz nasadzuje vlastný život, preto o to viac nevyhnutne a dôvodne potrebuje dostatočný odpočinok po práci na regeneráciu fyzických a psychických síl, čoho sa mu však v dôsledku sústavného porušovania práva na primeranú dobu odpočinku nedostáva. Skutočnosť, že žalobca trávi v práci neprimerane dlhý čas, má pritom nepriaznivý vplyv na kvalitu jeho života, a to z hľadiska rodinného a osobného života. V súvislosti s porušovaním práva na maximálne 48 hodinový týždenný pracovný čas prichádza o čas, ktorý by som inak chcel venovať najmä iným aktivitám nesúvisiacim s pracovným zaradením. Neprimeraná pracovná zaťaženosť pritom zhoršuje aj kvalitu jeho osobného života. V dôsledku pravidelného prekračovania maximálneho týždenného pracovného času prichádza reálne o čas, ktorý by chcel a mohol venovať najbližším, partnerke, s ktorou pre prácu trávi minimum času, čo sa negatívne odráža aj na vzťahu, jeho koníčkom či akýmkoľvek iným aktivitám, ktoré nesúvisia s pracovným zaradením a ktoré sú nevyhnutné aj na psychické odreagovanie pri takom náročnom druhu práce, akou práca hasiča nepochybne je. Táto práca je totiž veľmi fyzicky aj psychicky vyčerpávajúca, v porovnaní s ľuďmi, ktorí vykonávajú „bežnú prácu“, má žalobca napríklad úplne obrátený spánkový režim a tak má problémy aj so spánkom, najmä v deň po návrate zo služby. Po minimálne 24 hodín trvajúcej zmene sa vracia domov spravidla tak vyčerpaný, že tento deň nie je schopný robiť žiadnu sústredenejšiu činnosť a musí najmä dospať prebdenú službu a zregenerovať. Na koníčky, medzi ktoré patrí motocross, lyžovanie a turistika, mu potom zostáva už len minimum času. V tejto súvislosti žalobca poukázal na to, že bežne odpracuje približne 5 - 8 hodín týždenne nad rámec maximálneho 48-hodinového týždenného pracovného času, pričom tento čas by chcel venovať už uvedeným veciam, namiesto toho je nútený v rozpore so Smernicou tráviť čas v práci. Ak by žalovaný správne prebral ustanovenia článku 2 ods. 1 a článku 6 písm. b) Smernice do ZoHaZZ , resp. ak by boli tieto ustanovenia z materiálnej stránky v praxi dodržiavané, nedochádzalo by k porušovaniu žalobcovho práva na maximálny 48-hodinový týždenný pracovný čas a teda nedošlo by ani k strate času odpočinku, na ktorý by mal nárok. Za odpracované hodiny tzv. určenej služobnej pohotovosti (vyššie citovaný § 92 ods. 1 ZoHaZZ) je žalobcovi uhrádzaná peňažná náhrada (nie teda „mzda“ resp. „služobný plat“, čo taktiež potvrdzuje, že služobná pohotovosť nie je považovaná za pracovný čas) vo výške vyplývajúcej z ustanovenia § 122 ods. 1 ZoHaZZ, a to vo výške 15 % zo sumy, ktorou je príslušná časť žalobcovho služobného platu (t. j. 15 % zo žalobcovej hodinovej mzdy). Práve hodiny tzv. určenej služobnej pohotovosti sú tým časom, ktorý odpracuje v rámci každej

24 hodinovej služby v súčasnosti v čase od 22:00 do 06:00 hod. (resp. do konca roka 2021 to bolo v čase od 22:30 do 05:30 hod.) a tieto hodiny mi nie sú započítavané do služobného času. Určenú služobnú pohotovosť vykonáva priamo na pracovisku (hasičskej stanici), z ktorej sa nesmie vzdialiť a vždy musí byť pripravený vykonať služobný výjazd do 1 minúty od nahlásenia. Od určenej služobnej pohotovosti sa nariadená služobná pohotovosť (vyššie citovaný § 92 ods. 2 ZoHaZZ) odlišuje tým, že príslušník HaZZ je na výkon služby privolaný mimo svojho pracovného času, t. j. mimo rozpisu svojich pravidelných služobných zmien a to spravidla z domu. Je to tak napr. v prípade náhlej potreby privolania väčšieho počtu hasičov ak dôjde k živelnej pohrome resp. inej závažnej udalosti, ktorá si vyžaduje zásah väčšieho počtu príslušníkov, než ktorí sú v službe v rámci pracovných zmien. Základný rozdiel je teda v tom, že zatiaľ čo určenú služobnú pohotovosť hasič vykonáva v rámci každej jednej pracovnej zmeny a nachádza sa v práci na hasičskej stanici, na výkon nariadenej pohotovosti je privolaný do služby mimo svojho bežného služobného času a to spravidla v čase, keď sa nachádza v domácom prostredí príp. inde (avšak mimo miesta výkonu služby). Za výkon takejto nariadenej pohotovosti sa poskytuje vyššia peňažná náhrada, než za výkon určenej služobnej pohotovosti, keďže:
- za určenú služobnú pohotovosť sa poskytuje peňažná náhrada vo výške 15 % (v bežné služobné dni) resp. 30 % (v dni služobného pokoja) zo sumy, ktorou je príslušná časť služobného platu, za každú odslúženú hodinu pohotovosti,
- za nariadenú služobnú pohotovosť v mieste výkonu služby (keď je hasič privolaný z domova do služby na hasičskú stanicu) je poskytovaná peňažná náhrada vo výške 50 % (v bežné pracovné dni) resp. 100 % (v dni služobného pokoja) zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, za každú odslúženú hodinu pohotovosti.
Vzhľadom na rozhodujúce skutkové a právne okolnosti tejto veci má žalobca za to, že ustanovenie § 122 ZoHaZZ je práve takým ustanovením, ktoré je z hľadiska analógie iuris „najbližšie“ prejednávanej veci na to, aby jeho aplikáciou bolo možné určiť primeranú výšku náhrady škody. Výšku nemajetkovej ujmy je potrebné určiť spôsobom, ktorý najviac a najlepšie zohľadňuje okolnosti, za ktorých ujma žalobcovi vznikla. Výšku uplatňovanej nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobca odvíja od toho, že ustanovenie § 122 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ, ktoré upravuje odmenu za nariadenú služobnú pohotovosť vykonávanú v mieste vykonávania štátnej služby, je tým ustanovením, ktoré je z hľadiska analógie „najbližšie“ k stanoveniu výšky žalovaného nároku. Hodiny služobnej pohotovosti, ktoré žalobcovi neboli započítané do služobného času, je možné analogicky posúdiť ako odpracované mimo rozvrhnutia služobného času (čo je práve rozdiel medzi určenou služobnou pohotovosťou podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ a nariadenou služobnou pohotovosťou podľa § 92 ods. 2 ZoHaZZ), keďže služobný čas by mal byť rozvrhnutý tak, aby k porušovaniu práv nedochádzalo, pričom k tomuto porušovaniu dochádzalo práve výkonom služobnej pohotovosti, ktorá sa žalobcovi však nezapočítavala do služobného (pracovného) času. Žalobca má za to, že primeranú náhradu škody v tomto prípade predstavuje rozdiel medzi peňažnou náhradou uvedenou v § 122 ods. 1 ZoHaZZ a peňažnou náhradou uvedenou v § 122 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ, a to za každú jednu odpracovanú hodinu služobnej pohotovosti počas žalovaného obdobia. Vychádzajúc tak z určenia výšky nemajetkovej ujmy ako rozdielu náhrady uvedenej v § 122 ods. 1 ZoHaZZ (15 % alebo 30 % peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku) a peňažnej náhrady uvedenej v § 122 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ (vo výške 50 % z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku) je v prípade odpracovanej služobnej pohotovosti počas pracovných dní možné určiť výšku nemajetkovej ujmy ako súčin počtu odpracovaných hodín určenej služobnej pohotovosti podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku a sumy zodpovedajúcej 35 % peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku (50 % - 15 %) a v prípade určenej služobnej pohotovosti odpracovanej v čase pracovného pokoja ako súčin odpracovaných hodín v čase pracovného pokoja a sumy zodpovedajúcej 20 % peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej sadzby za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku (50 % - 30 %). Uvedeným spôsobom stanovená a touto žalobou uplatňovaná primeraná náhrada škody teda predstavuje rozdiel medzi výškou náhrady pri nariadenej služobnej pohotovosti (50 % zo sumy príslušnej časti služobného platu podľa § 122 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ) a výškou náhrady za určenú služobnú pohotovosť (15 % zo sumy príslušnej časti služobného platu podľa § 122 ods. 1 ZoHaZZ a 30 % z tejto sumy ak ide o deň služobného pokoja), t. j. vo výške zodpovedajúcej 35%, resp. 20 % zo sumy, ktorá je príslušnou časťou žalobcovho služobného platu (50 % – 15 % = 35 %, a v prípade ak ide o deň služobného pokoja 50 % - 30 % = 20 %). Pokiaľ ide o splatnosť jednotlivých dielčích nárokov na náhradu škody vo forme nemajetkovej ujmy, žalobca má za to, že tieto nároky vznikajú postupne a osobitne za každý jednotlivý mesiac, v ktorom boli jeho práva porušované, a to vždy ku dňu splatnosti mzdy za daný mesiac. Vzhľadom na povahu týchto nárokov má totiž za to, že nemajetková ujma vznikla každý mesiac

po tom, čo v priamej súvislosti s porušením jeho práv táto jeho ujma nebola kompenzovaná v služobnom plate navyše o 35 %, resp. 20 % (teda „doplatkom“ do sumy 50 % za každú odpracovanú hodinu určenej služobnej pohotovosti, ako keby bola táto odpracovaná ako nariadená služobná pohotovosť podľa § 122 ods. 1 písm. a) ZoHaZZ), preto za rozhodujúci moment pre vznik tejto ujmy považuje výplatný termín. U príslušníkov HaZZ je mzda splatná vždy k 10. dňu nasledujúceho mesiaca za predchádzajúci mesiac. Splatnosť mzdy za mesiac február 2020 teda nastala dňa 10.03.2020 atď. Vzhľadom k všeobecnej 3-ročnej premlčacej dobe vyplývajúcej z ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka si žalobca uplatnil nárok spätne za obdobie 3 rokov pred podaním žaloby, a to počínajúc splatnosťou mzdy za mesiac február 2020 (ktorá nastala 10.03.2020) až po január 2023 vrátane. Vzhľadom na uvedený spôsob výpočtu žalobca vyčíslil škodu vo forme nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla porušením práva Únie, a to nasledovne:
- nemajetková ujma za rok 2020 (február 2020 – december 2020 vrátane) predstavuje spolu sumu 1.331,73Eur,
- nemajetková ujma za rok 2021 (január 2021 – december 2021 vrátane) predstavuje spolu sumu 1.509,83 Eur,
- nemajetková ujma za rok 2022 (január 2022 – december 2022 vrátane) predstavuje spolu sumu 1.566,10 Eur,
- nemajetková ujma za január 2023 (t. j. od 01.01.2023 do 31.01.2023 vrátane) predstavuje spolu sumu 204,25 Eur.
Celková výška náhrady škody vo forme nemajetkovej ujmy v peniazoch za žalované obdobie február 2020 až január 2023 vrátane (t. j. od 01.02.2020 do 31.01.2023), teda pri odpracovaných hodinách určenej služobnej pohotovosti podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ v rozsahu 1771,34 hodín predstavuje súhrnne sumu vo výške 4611,91 Eur, ktorej zaplatenia sa touto žalobou domáha.

2. O podanej žalobe súd vo veci rozhodol platobným rozkazom, voči ktorému podal žalovaný v zákonnej lehote odpor.
V podanom odpore žalovaný uviedol, že rozsah pôsobnosti Smernice 2003/88/ES je pozitívne vymedzený v článku 2 ods. 1 Smernice 89/391/EHS ako aj negatívne vymedzený v článku 2 ods. 2 Smernice 89/391/EHS. Inak povedané, Smernica 2003/88/ES sa neuplatňuje na odvetvia činností, ktoré zahŕňajú určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany. Vzhľadom na charakter vykonávaných činností a s tým spojený rozvrh služobného času sa Smernica 2003/88/ES na služobný pomer príslušníkov HaZZ nevzťahuje v plnom rozsahu, preto jej ustanovenia nemohli byť porušené tak ako to tvrdí žalobca. Podľa názoru žalovaného preto štátnu službu príslušníkov HaZZ vykonávajúcich zásahovú činnosť, (ktorá je špecifická nerovnomerným rozvrhnutím služobného času, na ktorý priamo nadväzuje určená služobná pohotovosť), možno jednoznačne subsumovať pod negatívne vymedzenie pôsobnosti Smernice 89/391/EHS v článku 2 ods. 2 Smernice 89/391/EHS. Oproti štandardným pracovnoprávnym vzťahom štátna služba príslušníkov HaZZ vykazuje aj špecifiká štátnej služby príslušníkov Policajného zboru ako aj profesionálnych vojakov (napr. v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia, prísnej subordinácii a pod.). Rovnako úlohy, ktoré príslušníci HaZZ plnia, možno podľa súvisiacich právnych predpisov týkajúcich sa civilnej ochrany, integrovaného záchranného systému ako aj právnej úpravy samotného HaZZ, bez akýchkoľvek pochybností subsumovať pod pojem „osobitné činnosti služieb civilnej ochrany“ v zmysle článku 2 ods. 2 Smernice 89/391/EHS. Žalovaný má za to, že žalobca si nesprávne vykladá pôsobnosť Smernice, nakoľko Smernica sa nevzťahuje na príslušníkov HaZZ. Rozsah pôsobnosti Smernice stanovuje článok 1 ods. 3, podľa ktorého táto Smernica sa vzťahuje na všetky odvetvia činností, verejné a súkromné, v zmysle článku 2 Smernice 89/391/EHS bez toho, aby boli dotknuté články 14, 17, 18 a 19 Smernice 89/391/EHS. Smernica Rady 89/391/EHS v článku 2 ods. 2 stanovuje, že Smernica 89/391/EHS sa neuplatňuje tam, kde sú s ňou nevyhnutne v rozpore charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti verejných služieb, ako sú napríklad ozbrojené sily, polícia alebo pre určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany. Z dikcie daného článku vyplýva, že ide len o exemplifikatívny a nie taxatívny výpočet činností, ktoré možno označiť ako osobitné činnosti verejných služieb. Žalovaný má za to, že štátna služba príslušníkov HaZZ, ktorí vykonávajú aj zásahovú činnosť charakteristickú nerovnomerným rozvrhnutím služieb s nariadenou služobnou pohotovosťou má charakter osobitnej činnosti služieb civilnej ochrany. Z tohto dôvodu žalobcovi nemohla vzniknúť škoda, nakoľko ustanovenia Smernice sa na neho nevzťahujú a teda nie je splnený základný predpoklad zodpovednosti za škodu. HaZZ, resp. jeho príslušníci vykonávajúci zásahovú činnosť, plnia okrem úloh na úseku ochrany pred požiarmi aj úlohy na úseku civilnej ochrany obyvateľstva, predovšetkým v oblasti priameho výkonu záchranárskych činností. Z tohto dôvodu sú činnosti vykonávané príslušníkmi HaZZ pri zásahovej činnosti práve tými osobitnými činnosťami služieb civilnej ochrany, na ktoré sa Smernica

89/391/EHS nevzťahuje. Inak povedané v súčasnosti iné zložky (okrem HaZZ), ktorým by boli zverené činnosti služieb civilnej ochrany, neexistujú. Nakoľko Smernica 2003/88/ES sa na príslušníkov HaZZ v prípade služobného času ako aj ich odmeňovania nevzťahuje, je táto oblasť v plnej miere v pôsobnosti vnútroštátnej právnej úpravy. Vzhľadom na uvedené sa príslušné ustanovenia Smernice 2003/88/ES na prípad žalobcu nemôžu aplikovať, preto žalobcovi v zmysle žaloby nemohla vzniknúť žiadna škoda. Žalovaný namieta nedostatok svojej pasívnej vecnej legitimácie z dôvodu, že táto mu nie je daná. Z hľadiska vhodnosti transpozície Smernice do vnútroštátneho právneho poriadku Slovenskej republiky je potrebné zohľadniť aj výpočet (za tri roky, nakoľko ide o osobné právo majetkovej povahy, ktoré (na rozdiel od práv osobnostných) podlieha režimu premlčania v trojročnej premlčacej lehote vyplývajúcej z § 101 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „Občiansky zákonník“), a žalobca ho aj takto uplatňuje).

365 služieb .....za 3 roky – každý tretí deň
dovolenka .....11 zmien za rok .....33 zmien za tri roky (podľa kol. zmluvy)
dodatková dovolenka .....2 zmeny za rok ..... 6 zmien za tri roky (podľa kol. zmluvy)
voľno za štátnu službu vo sviatok .....15 zmien za tri roky
maximum odslúžených zmien ..... 365-33-6-15 = 311
počet referenčných období 6
priemerný počet zmien za referenčné obdobie .....311/6 = 51,83
priemerný počet hodín za referenčné obdobie .....51,83 x 24 = 1243,99
počet týždňov v referenčnom období (priemer) 26
priemerný počet hodín za týždeň .....1243,99/26 = 47,84.

Vo vyššie uvedenom výpočte je možné ďalej zohľadniť aj dni služobného voľna poskytnuté na základe kolektívnej zmluvy (napr. čl. 4 ods. 14 Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa pre príslušníkov HaZZ na rok 2021 – uplatňuje sa v období január - jún príslušného kalendárneho roka, a teda spôsobuje zlepšenie výpočtu v týchto referenčných obdobiach), čoho dôsledkom je konštatovanie o vhodnosti transpozície Smernice vzhľadom na dodržiavanie práv žalobcu v zmysle žaloby. Z uvedeného výpočtu a ďalších skutočností vyplýva, že z hľadiska maximálneho priemerného počtu odslúžených hodín týždenne vzhľadom na referenčné obdobia, bola Smernica 2003/88/ES transponovaná správne. Ustanovenia § 86 ods. 2 a § 92 ods. 1 ZoHaZZ rozhodne nepopierajú, že služobná pohotovosť v štátnej službe je výkonom štátnej služby, ale ako už bolo uvedené vyššie, svojou formuláciou účelovo vystihujú rozdiel medzi určenou služobnou pohotovosťou v štátnej službe (§ 92 ods. 1 ZoHaZZ) a nariadenou služobnou pohotovosťou v štátnej službe (§ 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ). Pri nariadenej služobnej pohotovosti v štátnej službe podľa § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ ide o služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ale mimo rozvrhnutia služobného času, čo je vyjadrené napríklad aj vo výške peňažnej náhrady za čas tejto služobnej pohotovosti v štátnej službe. Žalobca zrejme v tejto súvislosti opomenul, že ním citované ustanovenia zákona, najmä § 86 ods. 2 a § 92 ods. 1, rozhodne nepopierajú, že služobná pohotovosť v štátnej službe je výkonom štátnej služby, ale svojou formuláciou účelovo vystihujú rozdiel medzi určenou služobnou pohotovosťou v štátnej službe (§ 92 ods. 1 ZoHaZZ) a nariadenou služobnou pohotovosťou v štátnej službe (§ 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ) a slová v § 92 ods. 1 ZoHaZZ 3 len vystihujú časovú kontinuitu medzi výkonom štátnej služby a služobnou pohotovosťou. V oboch prípadoch je však nesporné, že ide o výkon štátnej služby v rámci služobného času. Žalovaný má za to, že ustanovenia § 85, § 91, § 92 ZoHaZZ, ako aj ustanovenia Kolektívnej zmluvy 2019 – 2020 (čl. 3), Kolektívnej zmluvy 2021 (čl. 3) a Kolektívnej zmluvy 2022 (čl. 3) plne transponujú článok 2 ods. 1 Smernice 2003/88/ES. Smernica 2003/88/ES pripúšťa výnimku zo stanoveného limitu za dodržania nasledujúcich kumulatívnych podmienok:

- písomný súhlas zamestnanca s výkonom práce nad zákonom a smernicou povolený maximálny limit počtu hodín,
- zamestnávateľ vedie aktuálne záznamy o všetkých zamestnancoch, ktorí vykonávajú takúto prácu a poskytne na požiadanie informáciu o prípadoch, kedy zamestnanci dali súhlas k práci presahujúcej 48 hodín v dobe 7 dní, čo sa vypočíta ako priemer za referenčné obdobie,
- zamestnávateľ dodržiava všetky všeobecné zásady ochrany bezpečnosti a zdravia zamestnancov pri práci,
- žiadnemu zamestnancovi nevznikne zo strany zamestnávateľa ujma za to, že nie je ochotný súhlasiť s vykonávaním takejto práce.

Podľa Smernice 2003/88/ES teda priemerný pracovný čas pre každé obdobie 7 dní nesmie prekročiť 48 hodín vrátane nadčasov, pričom týždenný pracovný čas pre každého zamestnanca musí byť ustanovený zákonom, správnym opatrením alebo kolektívnou zmluvou. Smernica 2003/88/ES tiež umožňuje ustanoviť odlišne referenčné obdobie iné ako 7 dní, čo prichádza do úvahy najmä pri

nerovnomerne rozvrhnutom pracovnom čase. Článok 16 Smernice 2003/88/ES stanovuje na účely uplatnenia maximálneho týždenného pracovného času referenčné obdobie na 4 mesiace. Článok 17 ods. 3 Smernice 2003/88/ES poskytuje protipožiarnym službám možnosť uplatnenia výnimky a určiť dlhšie referenčné obdobie prípadne na 6 mesiacov, alebo ak je to uvedené v Kolektívnych zmluvách, tak na celých 12 mesiacov. Podmienkou uplatnenia takéhoto iného referenčného obdobia navyše je, že príslušným pracovníkom sa poskytne rovnocenný náhradný čas odpočinku alebo (vo výnimočných prípadoch), kde z objektívnych dôvodov nie je možné poskytnúť taký čas odpočinku, sa príslušným pracovníkom poskytne primeraná ochrana. Zákon č. 315/2001 Z. z. upravuje limity dĺžky služobného času tak, že pri rovnomernom služobnom čase je služobný čas príslušníka 40 hodín týždenne v zmysle § 85 ZoHaZZ. Podľa § 91 ods. 3 ZoHaZZ možno hasičovi prikázať v kalendárnom roku službu nadčas v rozsahu najviac 300 hodín, čo je v priemere 5,7 hodín týždenne. Ako vyplýva z ustanovenia § 86 ods. 1 ZoHaZZ môže byť služobný čas hasičov rozvrhnutý aj nerovnomerne. Pri nerovnomernom rozvrhnutí však nesmie byť dĺžka riadneho služobného času v jednotlivých služobných dňoch vyššia ako 18 hodín. Celková dĺžka vykonávania štátnej služby a na ňu bezprostredne nadväzujúcej určenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby je najviac 24 hodín v služobnom dni podľa § 86 ods. 2 ZoHaZZ .V zmysle Kolektívnej zmluvy 2019 – 2020 ako aj Kolektívnej zmluvy 2021, či Kolektívnej zmluvy 2022 hasiči vykonávajúci štátnu službu s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom majú výkon štátnej služby v rámci 12 hodinového riadneho služobného času alebo služobný čas rozvrhnutý na 17 hodín / 18 hodín vykonávania štátnej služby a časť služobnej pohotovosti, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby v mieste vykonávania štátnej služby v trvaní 7 / 6 hodín v jednej 24 hodinovej zmene v zmysle vyššie citovaného čl. 3 ods. 1 Kolektívnej zmluvy 2019 – 2020, čl. 3 ods. 3 Kolektívnej zmluvy 2021 a čl. 3 ods. 3 Kolektívnej zmluvy 2022. Čo sa týka referenčného obdobia, tak nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas je rozvrhnutý na obdobie 6 mesiacov podľa § 86 ods. 1 ZoHaZZ. Uvedené referenčné obdobie však neodporuje tomu, aby bolo dodržané zákonné ustanovenie 40 hodín priemerného týždenného služobného času v súlade s rozvrhnutými službami. Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že napriek tomu, že vnútroštátne právo neupravuje explicitne maximálny priemerný týždenný služobný čas uvedený konkrétnym počtom hodín, tak ako je tomu v Smernici 2003/88/ES, ZoHaZZ a Kolektívne zmluvy dostatočne ustanovujú počty hodín služobného času hasičov, počas ktorého hasiči vykonávajú štátnu službu, ako aj rozsah hodín služby nadčas za príslušný rok. Z uvedeného vyplýva, že dotknuté právne predpisy sú transponované v článku 6 Smernice 2003/88/ES správne. Žalovaný uvádza, že článok 6 Smernice 2003/88/ES je spomenutý v článku 17 ods. 1 Smernice, ktorý umožňuje členským štátom, aby sa odchýlili od uplatňovania tohto článku za predpokladu, že dodržujú všeobecnú zásadu ochrany bezpečnosti a zdravia pracovníkov, pričom jedným z dôvodov na neuplatňovanie je situácia (ako to je v tomto prípade), keď sa jedná o protipožiarne služby a služby civilnej ochrany. Žalovaný má za to, že žalobca neosvedčil, že by mu vznikol nárok na náhradu škody žiadnym spôsobom. V prvom rade žalovanému nie je zrejmé ako žalobcovi mohla vzniknúť ním uplatnená škoda. Sám žalobca veľmi nejasným spôsobom stanovil „škodu“, ktorá mu mala vzniknúť tým, že vykonával nariadenú služobnú pohotovosť, za ktorú mimochodom, bol žalobca v zmysle platnej vnútroštátnej legislatívy odmeňovaný. Žalovaný chce zdôrazniť, že počas tejto služobnej pohotovosti je pracovník povinný byť v zariadení zamestnávateľa alebo mimo neho, pričom má byť pripravený na výkon práce na požiadanie svojho zamestnávateľa. Pokiaľ nie je zásah, v takom prípade žalobca môže odpočívať alebo sa venovať inej činnosti (teda v čase, keď sa od neho nežiada výkon práce). Rovnako tak v zmysle platnej legislatívy pri takto nariadenej služobnej pohotovosti je v mieste vykonávania štátnej služby určený resp. vymedzený priestor na odpočinok, čo znamená, že zamestnávateľ si je vedomý a dokonca vytvára podmienky na oddych (spánok) zamestnanca, t. j. žalobcu. To znamená, že v čase služobnej pohotovosti sa od žalobcu nevyžaduje „aktívna činnosť“ a teda mimo času skutočného výkonu práce môže žalobca odpočívať alebo sa venovať inej činnosti. Počas služobnej pohotovosti žalobca nemusí uskutočňovať žiaden výkon práce z vlastnej iniciatívy, ale iba na základe pokynu svojho zamestnávateľa. V zhrnutí to znamená, že žalobca nemusí byť bdelý a aktívny počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti. Napriek tomu zamestnávateľ žalobcovi vypláca dohodnutú odmenu za takto strávený čas, t. j. nie len za vykonanú prácu, ale aj za takúto neaktívnu časť práce. Žalobca dostáva za takto stanovený čas pracovnú odmenu, ktorou mu zamestnávateľ kompenzuje to, že v prípade potreby (zásahu) bude k dispozícii. Žalobca je zaradený v zmenovej službe ako je uvedené v jeho personálnom rozhodnutí (oznámení o sume a zložení služobného platu). Čl. 3 ods. 1 Pokynu prezidenta HaZZ o vnútornej organizácii HaZZ na operatívno - technickom úseku č. 35/2012 v znení neskorších predpisov stanovuje začiatok výkonu služby žalobcu na úseku požiarnej ochrany od 07:00 hod. do 07:00 hod. nasledujúceho dňa. Z tohto ustanovenia ako aj z § 86 ods. 2 ZoHaZZ vyplýva, že príslušníci zaradení na tomto úseku vykonávajú svoje služobné činnosti nerovnomerne v 24 hodinových

cykloch, pričom ide o výkon služobných činností a na výkon služby nadväzuje bezprostredne služobná pohotovosť upravená v § 92 ods. 1 ZoHaZZ. Počas tejto pohotovosti sú príslušníci fyzicky prítomní v mieste výkonu štátnej služby, ale tento čas je určený na oddych a odpočinok. V prípade prerušenia pohotovosti (to znamená až v prípade nutného zásahu príslušníkov HaZZ) sa aplikuje § 91 ods. 1 ZoHaZZ a vzniká príslušníkom HaZZ nárok na nadčas. Z vyššie uvedeného teda jednoznačne vyplýva, že pre bezpečnosť občanov na úseku požiarnej ochrany je potrebné, aby bola na tento účel zabezpečená 24 hodinová služba, 7 dní v týždni počas celého roka, a teda príslušníci HaZZ musia byť k dispozícii od 07:00 hod. do 07:00 hod. nasledujúceho dňa. Pričom však ale aj počas služobnej pohotovosti v mieste výkonu štátnej služby majú určený čas na oddych a odpočinok. Počas služobnej pohotovosti sa môže príslušník venovať aj inej činnosti ako práci, ktorú vykonáva len na základe pokynu zamestnávateľa. Príslušníkovi patrí aj odmena za to, že v prípade potreby je k dispozícii. Z vymedzeného charakteru času služobnej pohotovosti má žalovaný za to, že nemožno do odpracovaného služobného času započítavať služobnú pohotovosť. Posúdenie referenčných období január – jún 2020, júl – december 2020, január – jún 2021, júl – december 2021 je potrebné vnímať v kontexte spoločenskej reality opierajúcom sa o výrazné zmeny v spoločnosti vzhľadom na šírenie nebezpečnej ľudskej nákazy COVID-19. V dôsledku celosvetového rozširovania tohto ochorenia boli v podmienkach Slovenskej republiky prijaté rôzne opatrenia. Napríklad rôzne druhy karantény, a v období odo dňa 16.03.2020 do dňa 13.06.2020, odo dňa 01.10.2020 do dňa 15.05.2021 a odo dňa 25.11.2021 bol vyhlásený núdzový stav. Z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-742/19 (bod 50 - 59) vyplýva, že za okolností osobitnej závažnosti alebo rozsahu, ktoré si vyžadujú prijatie opatrení nevyhnutných na ochranu života, zdravia ako aj bezpečnosti spoločnosti možno nedodržať pravidlá uvedené v smernici, nakoľko v takýchto prípadoch je odôvodnené priznať cieľu ochrany obyvateľstva absolútnu prioritu na úkor rešpektovania ustanovení smernice (bod 59). Celosvetová pandémia (teda okolnosť osobitnej závažnosti a (nie len celoštátneho) rozsahu) je práve takou okolnosťou, akú mal na mysli Súdny dvor Európskej únie, a ktorá odôvodňuje odklon od priznania práv podľa Smernice. Za dostatočné potvrdenie závažnosti situácie z celoštátneho hľadiska žalovaný považuje vyhlásenie a neskoršie rozšírenie núdzového stavu (dokonca aj zmeny ústavného zákona). Vzhľadom k týmto okolnostiam má žalovaný za to, že v prípade štátnej služby žalobcu v týchto referenčných obdobiach sa bolo v tejto veci možné od Smernice odchýliť. Vzhľadom na takýto vyššie uvedený spôsob výpočtu výšky náhrady škody, má žalovaný za to, že žalobcom uplatňovaný nárok skôr predstavuje mzdový nárok. V tejto súvislosti má žalovaný rovnako za to, že tabuľky v žalobe nemožno považovať za dôkaz, ktorý by preukazoval výšku nemajetkovej ujmy, nakoľko výpočet žalobcu je veľmi mätúci a predstavuje teda skôr výpočet odškodnenia vo forme vyplatenia primeranej peňažnej náhrady škody formou doplatku. Žalobca pri vzniku služobného pomeru akceptoval všetky podmienky, ktoré sa vzťahujú na výkon štátnej služby príslušníka HaZZ v zmysle ZoHaZZ. S plánovaným rozvrhom služobného času bol žalobca vždy oboznámený v súlade s § 86 ods. 4 ZoHaZZ, čo potvrdzoval svojim podpisom. Rovnako bol žalobca vždy riadne oboznámený so všetkými internými predpismi a Kolektívnymi zmluvami, a to aj s tými, ktoré upravujú rozsah výkonu služby. Žalobca vedel o všetkých podmienkach výkonu služby a za toto obdobie nedošlo k tomu, že by tieto podmienky namietal, a ani nikdy nepožiadal o ich vysvetlenie a ani iným spôsobom sa nedomáhal svojich práv, a rovnako nikdy neprišlo zo strany žalobcu k námietkam, ako sú jeho služby plánované. Výšku nemajetkovej ujmy, ktorú žalobca požaduje vo výške 4.611,91 Eur, žalovaný považuje za zjavne neprimeranú, a to aj s porovnaním výšky náhrad, ktorá je priznávaná obetiam trestných činov, ktorých ujma je v porovnaní s údajnou ujmou žalobcu podľa nášho názoru neporovnateľne vyššia. Napokon Európsky súd pre ľudské práva zdôrazňuje, že pri určovaní výšky náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo ktorá je priznávaná obetiam násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy (napr. Iltalehti a Karhuvaara v. Fínsko). Žalovaný má za to, že žalobca, ako ani jeho právny zástupca, v konaní nepreukázali zásah do súkromného, rodinného života či neoprávnený zásah, ktorý by sa odrazil napr. v medziľudských vzťahoch, či nepriaznivosť zdravotného stavu v príčinnej súvislosti s výkonom povolania v takej značnej miere, ktorá by odôvodňovala výšku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú žalobca požaduje. Žalobca musí nielen uviesť (tvrdiť), ale aj preukázať aká ujma mu vznikla.

3. Žalobca vo vyjadrení k podanému odporu žalovaného uviedol, že v kontexte argumentácie žalovaného je potrebné v prvom rade zdôrazniť, že k pôsobnosti Smernice 2003/88/ES na hasičov (teda nepochybne aj hasičov - príslušníkov HaZZ) poskytol záväzný výklad Súdny dvor vo svojej judikatúre, a to napr. v rozsudku v spojených veciach C-397/01 až C-403/01 zo dňa 05.10.2004 vo veci Pfeiffer, rovnako aj v uznesení vo veci C-52/04 zo dňa 14.07.2005 vo veci Personalrat der Feuerwehr

Hamburg. Podľa uznesenia C-52/04 zo dňa 14.07.2005 vo veci Personalrat der Feuerwehr Hamburg: „61. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy je opodstatnené odpovedať na položenú otázku tak, že článok 2 smernice 89/391 a článok 1 ods. 3 smernice 93/104 sa majú vykladať v tom zmysle, že činnosti vykonávané zásahovými silami takej verejnej hasičskej služby, akou je verejná služba, o ktorú ide v konaní vo veci samej, obvykle patria do pôsobnosti uvedených smerníc, takže článku 6 bodu 2 smernice 93/104 v zásade odporuje prekročenie maximálnej hranice 48 hodín určenej ako maximálny týždenný pracovný čas vrátane pohotovosti na určenom mieste.“ V tomto prípade je potrebné zdôrazniť, že činnosti, ktoré vykonávajú príslušníci HaZZ sa nijako neodlišujú, pokiaľ ide o rámec výkonu činností a ich povahu, od tých činností, ktoré viedli k vydaniu predmetného rozhodnutia Súdneho dvora vo veci Personalrat der Feuerhwehr Hamburg, a teda tento záväzný výklad Súdneho dvora týkajúci sa Smernice 89/391/EHS je nepochybne možné uplatniť aj v tejto právnej veci. Aj vzhľadom na túto skutočnosť mám teda jednoznačne za to, že tak ustanovenia Smernice 2003/88/ES, ako aj Smernice 89/391/EHS, sa vzťahujú aj na hasičov – príslušníkov HaZZ v Slovenskej republike v celom rozsahu. Napokon Súdny dvor aj v ťažiskovom rozsudku C-429/09 zo dňa 25.11.2010 vo veci Günter Fuß úplne jednoznačne uviedol a záväzne judikoval, že z rozsahu úpravy Smernice 2003/88/ES nie sú vyňatí ani hasiči (teda úplne nepochybne ani hasiči - príslušníci HaZZ), keď v rozsudku v predmetnej veci výslovne konštatuje, že: „33. Na úvod treba pripomenúť, že článok 6 písm. b) Smernice 2003/88 predstavuje pravidlo sociálneho práva Únie s osobitným významom, z ktorého má mať prospech každý pracovník, keďže je minimálnou požiadavkou určenou na zaistenie bezpečnosti a ochrany jeho zdravia, ktoré ukladá členským štátom povinnosť stanoviť 48-hodinovú hranicu pre priemerný týždenný pracovný čas, v súvislosti s ktorou je výslovne stanovené, že zahŕňa nadčasy a od ktorej sa v prípade neprebratia článku 22 ods. 1 tejto smernice do vnútroštátneho práva nemožno v žiadnom prípade odchýliť, pokiaľ ide o také činnosti, ako je činnosť hasičov, o ktorú ide vo veci samej, hoci by k tomu došlo len prostredníctvom súhlasu dotknutého pracovníka (rozsudky z 5. októbra 2004, Pfeiffer a i., C-397/01 až C-403/01, Zb. s. I-8835, body 98 a 100, ako aj Fuß, už citovaný, body 33 až 35 a 38). Už len s prihliadnutím na citované rozhodnutia Súdneho dvora je jednoznačne zrejmé, že argumentácia žalovaného o tom, že sa Smernica nevzťahuje na príslušníkov HaZZ, je zjavne nesprávna a nedôvodná. V súvislosti s výkladom Súdneho dvora v uvedených rozhodnutiach ohľadne pôsobnosti Smernice na hasičov je potrebné napokon zdôrazniť, že vnútroštátny súd je povinný plne uplatňovať a rešpektovať výklad práva Európskej únie, ktorý podal Súdny dvor (rozsudok C-261/21 zo dňa 07.07.2022 vo veci F. Hoffmann-La Roche LtD), a teda aj súd prejednávajúci tento spor je záväzným výkladom Súdneho dvora viazaný. Nemôžu byť teda žiadne pochybnosti o tom, že Smernica sa v celom rozsahu vzťahuje aj na žalobcu ako hasiča – príslušníka HaZZ. Výnimka uvedená v článku 2 ods. 2 prvom pododseku Smernice 89/391/EHS bola prijatá len za účelom zabezpečiť riadne fungovanie služieb nevyhnutných na ochranu verejnej bezpečnosti, zdravia a poriadku, ak nastane osobitne vážna situácia alebo situácia osobitného rozsahu - napríklad katastrofa - pre ktorú je typické, že nie je možné rozvrhnúť pracovný čas pre zásahové a záchranné tímy. Ak sa prihliadne na štandardnú činnosť, resp. náplň práce, ktorú vykonávajú hasiči – príslušníci HaZZ, tak je zjavné, že uvedená výnimka Smernice 89/391/EHS sa na túto služobnú činnosť nevzťahuje. Negatívna výnimka z rozsahu pôsobnosti smernice, ktorú Smernica 89/391/EHS predpokladá, sa totiž úplne zjavne odlišuje od obvyklej obsahovej náplne služobnej činnosti a pracovných úloh hasiča. Príslušníci HaZZ jednoznačne nespadajú pod „civilnú ochranu“, a to bez ohľadu na to, že zriedkavo vykonávajú niektoré činnosti, ktoré pod civilnú ochranu patria, a to už len preto, že primárne plnia hasiči iné úlohy, než tie, ktoré sú typické pre civilnú ochranu. Podanou žalobou sa domáha žalobca náhrady škody vzniknutej porušením únijného práva, a to konkrétne práva na maximálny pracovný čas. K tomuto porušeniu únijného práva došlo v dôsledku nesprávneho prebratia Smernice, pretože ani po deklarovanom prebratí tejto Smernice do vnútroštátneho právneho poriadku (do ZoHaZZ) nie je v podmienkach Slovenskej republiky žalobcovi ako hasičovi (príslušníkovi HaZZ) reálne garantovaný maximálne 48 hodinový týždenný pracovný čas. V zmysle článku 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je smernica záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom voľba foriem a metód sa ponecháva vnútroštátnym orgánom. Prijatie všetkých opatrení vnútroštátneho práva potrebných na vykonanie právne záväzných aktov Európskej únie (teda aj smerníc) je v zmysle článku 291 Zmluvy o fungovaní Európskej únie uložené priamo samotným členským štátom. Práve preto členské štáty zodpovedajú za škodu vzniknutú porušením únijného práva v prípade nesprávne transponovanej smernice, resp. v prípade uplatňovania právneho predpisu, do ktorého bola smernica prebratá takým spôsobom, že sa nedosahuje cieľ smernice. Zásada zodpovednosti členského štátu za škodu spôsobenú jednotlivcovi, ktoré sú mu pripísateľné, je súčasťou systému zmlúv, na ktorých je Európska únia založená. Uplatnenie podmienok dovoľujúcich konštatovať

zodpovednosť členských štátov za škody spôsobené jednotlivcom porušením únioného práva musia vnútroštátne súdy v zásade vykonať podľa usmernení Súdneho dvora na ich vykonanie. V tomto smere je predovšetkým potrebné zdôrazniť, že v súlade s judikatúrou Súdneho dvora môže náhradu takejto škody spôsobenej jednotlivcovi zabezpečiť nielen verejnoprávny subjekt, ale aj priamo štát, pričom únioné právo nijako nebráni ani tomu, aby mohla zodpovednosť verejnoprávneho subjektu za škodu spôsobenú jednotlivcovi vzniknúť popri zodpovednosti, ktorú má samotný členský štát. Žalobou uplatnený nárok na náhradu škody má svoj základ v porušení práva vyplývajúceho zo Smernice, ku ktorému došlo v čase, keď žalobca vykonával služobný pomer k štátu, je aj z tohto hľadiska pasívne vecne legitimovaným štát (t. j. žalovaný), nie štátny orgán, ktorý v mene štátu konal, pretože v takýchto prípadoch za konanie štátneho orgánu taktiež zodpovedá štát. Výpočet“ týždenného pracovného času, ktorý žalovaný uvádza a z ktorého má vyplývať, že priemerný týždenný pracovný čas hasiča predstavuje 47,84 hodín, je v absolútnom rozpore s realitou. Žalovaný totiž vo svojom „výpočte“ na jednej strane nezohľadňuje tie údaje resp. ten počet hodín, ktoré nevyhnutne každý hasič odpracuje, na strane druhej úplne opačným a zavádzajúcim spôsobom zohľadňuje a odpočítava tie sumy hodín, ktoré sa pri výpočte priemerného týždenného pracovného času priamo v zmysle Smernice zohľadňovať (teda ani odpočívať) nemajú. Údaje uvedené v jednotlivých mesačných výpisoch z dochádzkového systému SAP sú presnými údajmi o skutočne odpracovanom služobnom čase každého z príslušníkov (hasičov), a teda napriek označeniu „Plán služieb“ ide o reálnu dochádzku resp. pracovný čas hasiča tak, ako ho konkrétny príslušník odpracoval. Údaje vyplývajúce z predmetných listinných dôkazov sú teda nespochybniteľné a ani samotný žalovaný ich žiadnym konkrétnym účinným spôsobom nepoprel, čím sú tieto v tomto spore nesporné a preukázané. V žalobe je pritom podrobne uvedený a prepočítaný nielen priemerný týždenný pracovný čas v jednotlivých obdobiach, ale aj celkový priemerný týždenný pracovný čas za celé žalované obdobie, ktorý dosiahol 51,73 hodín týždenne. Základnou podstatou tohto sporu totiž je, že služobná pohotovosť sa žalovanému ako hasičovi nezapočítava do služobného (pracovného) času a teda odslúžená služobná pohotovosť nie je vykazovaná ako odpracovaný čas, pričom práve preto, resp. „vďaka“ tomu, z hľadiska žalovaným formálne vykazovaného počtu odpracovaných hodín, nedochádza k porušovaniu Smernice 2003/88/ES, keďže takto „evidenčne“ (formálne resp. „na papieri“) nie je prekračovaný maximálny 48 hodinový týždenný pracovný čas. Služobná pohotovosť je síce považovaná za výkon štátnej služby (čo nie je sporné a najmä to v tejto veci ani nie je podstatné), avšak nie je započítavaná do služobného (pracovného) času, čo je zásadný a diametrálny rozdiel. Vo vzťahu k námietkam žalovaného o údajnej neexistencii škody resp. ujmy, ktorá žalobcovi vznikla, v prvom rade žalobca odkázal na samotnú žalobu, kde je otázka vzniku škody resp. ujmy, jej dôvodov a prejavov podrobne zdôvodnená. Rovnako je v žalobe aj podrobne zdôvodnené splnenie všetkých 3 podmienok nároku na náhradu škody z porušenia únioného práva. Právnou úpravou v ZoHaZZ a rozdelením služobného času na 1) čas výkonu služby a 2) čas služobnej pohotovosti, nedochádza „len“ k porušovaniu článku 6 písm. b), ale aj článku 2 ods. 1 Smernice 2003/88/ES, ktorý vymedzuje obsah pojmu „pracovný čas“, Rovnako tak dochádza aj k porušovaniu samotného § 85 ods. 2 ZoHaZZ, ktorý stanovuje 40 hodinový týždenný služobný čas hasiča, nehovoriac už o tom, že napríklad podľa Kolektívnej zmluvy na rok 2023 má byť týždenný čas hasiča len 37,5 hodín, čo je v reálnych podmienkach výkonu služby hasičov v Slovenskej republike doslova iluzórne. K formálnemu oddeleniu služobnej pohotovosti od služobného času došlo v ZoHaZZ úplne zjavne z dôvodu, aby „vďaka“ takejto úprave nebol prekračovaný maximálne 48 hodinový týždenný pracovný čas a teda aby takto „navonok“ nebol porušovaný článok 6 písm. b) Smernice. Už len samotným rozdelením služobného času žalobcu (teda celkového času, ktorý strávi v práci) na časť, ktorú štát považuje za služobný čas (výkon služby) a na časť, ktorú síce reálne trávi žalobca v práci, avšak ktorý už štát za pracovný čas nepovažuje (služobná pohotovosť), dochádza k sústavnému porušovaniu článku 2 ods. 1 Smernice, ktorý kogentne upravuje, čo sa považuje za pracovný čas. Judikatúrou Súdneho dvora, na ktorú žalobca už v žalobe poukázal, je jednoznačne stanovené, že „služobnú pohotovosť“ je nevyhnutné považovať za pracovný čas. Podľa Súdneho dvora je totiž rozlišovanie či ide, alebo nejde o pracovný čas, binárne – teda buď určitý čas je pracovným časom (článok 2 ods. 1 Smernice), alebo ním nie je a v takom prípade ide o čas odpočinku (článok 2 ods. 2 Smernice). Slovenský zákonodarca však v ZoHaZZ formálnym oddelením služobnej pohotovosti od času výkonu služby (od služobného času) vytvoril „osobitnú kategóriu“ času (čo Smernica absolútne nepripúšťa), čím vlastne uzákonil stav, že cca. 1/3 z celkového času, ktorý hasič reálne strávi v práci a je nevyhnutne k dispozícii svojmu zamestnávateľovi, nie je považovaný za pracovný čas. Keďže jedna pracovná zmena hasiča trvá 24 hodín, z čoho aktuálne 16 hodín predstavuje výkon služby a 8 hodín služobná pohotovosť, tak potom približne 1/3 z celkového času, ktorý hasič strávi v práci, sa „umelo“ nepovažuje za pracovný čas a teda hasičovi sa ani nezapočítava do celkového počtu odpracovaných hodín. Táto skutočnosť má potom nepochybne negatívny vplyv aj na budúcu

výšku môjho výsluhového dôchodku. Žalovaný takto vytvoril a zjavne vedome udržiava (proti)právny stav, v ktorom sa približne tretina z celkového času, ktorý hasič strávi v práci, nepovažuje za pracovný čas, čiže hasiči v tomto čase (služobná pohotovosť) síce nevyhnutne sú v práci a sú po celý tento čas nevyhnutne k dispozícii svojmu služobnému úradu, ale žalovaný (štát) tento čas nepovažuje za odpracovaný čas. V prípade žalobcu je to len za žalované obdobie spolu 1771,34 hodín určenej služobnej pohotovosti, za celé jeho pôsobenie hasiča sú to ďalšie tisícky hodín, ktoré síce strávil v práci, avšak ktoré žalovaný zjavne za odpracované nepovažuje. K porušovaniu práv žalobcu následne aj k vzniku nemajetkovej ujmy teda dochádzalo a dochádza nielen tým, že pravidelne odpracuje viac než maximálne prípustných 48 hodín týždenne, ale zároveň a nevyhnutne už aj tým, že žiadna z 1771,34 hodín odslúženej určenej služobnej pohotovosti sa mu nezapočítavala do služobného času, čím bol a naďalej je porušovaný aj článok 2 ods. 1 Smernice. Žalobca počas žalovaného obdobia odpracoval 1738,25 hodín určenej služobnej pohotovosti, ktorá mu nebola započítaná do pracovného času. Po prepočte to potom predstavuje nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške v priemere zaokrúhlene len 2,60 Eur (4.611,91 Eur : 1771,34 hodín) za každú hodinu určenej služobnej pohotovosti, ktorá mu nebola započítaná do služobného času. V súvislosti s výškou žalovanej sumy, ktorá po prepočte predstavuje sumu 2,60 Eur za hodinu, je potrebné ešte zdôrazniť, že táto suma je ešte podstatne nižšia, ako je priemer minimálnych hodinových miezd v Slovenskej republike pre prvý, najľahší stupeň náročnosti práce, ktorá za žalované obdobie, ktoré spadá do rokov 2020 – 2023, predstavovala sumu vo výške 3,66 Eur. Aj vzhľadom na porovnanie žalovanej sumy s výškou minimálnych mzdových nárokov, náhrada škody zodpovedajúca sume 2,60 Eur za každú hodinu porušovania práva, musí byť z hľadiska elementárnej spravodlivosti považovaná za sumu absolútne minimálnu hranicu odškodnenia. Z hľadiska námietok žalovaného o údajnej „neprimeranej výške“ žalovaného nároku je ešte potrebné si taktiež uvedomiť, že za žiadnu z hodín odslúženej a do pracovného času nezapočítanej určenej služobnej pohotovosti žalobca nežiada viac, než sumu zodpovedajúcu maximálne 35 % z jeho hodinovej mzdy. Aj z tohto pohľadu nemožno žalovanú sumu považovať za „neprimerane vysokú“, práve naopak, ide o minimálnu mieru spravodlivého odškodnenia.

4. Žalovaný v elektronickom podaní doručenom okresnému súdu dňa 12.06.2023 uviedol, že naďalej zotrváva na svojich vyjadreniach a tvrdeniach prezentovaných v odpore proti platobnému rozkazu, ktorého sa žalovaný plne pridržiava a na ktorý týmto vyjadrením odkazuje. Zo stanoviska F. G. H. I. J. J. vyplýva, že ak na základe uvedeného výkladu Smernice v žalobcovom služobnom čase zneutralizujeme doby pracovnej neschopnosti a dobu dovolenky, skutočný odslúžený čas žalobcu predstavuje v každom referenčnom období týždenne menej ako 48 hodín, čo je v plnom súlade s ustanoveniami Smernice. Žalobca teda po odpočte, resp. neutralizácii určených období, odpracoval za referenčné obdobia:
- 01/2020 – 04/2020 – 34,91 hodín týždenne,
- 05/2020 – 08/2020 – 45,25 hodín týždenne,
- 09/2020 – 12/2020 – 36,81 hodín týždenne,
- 01/2021 – 04/2021 – 39,65 hodín týždenne,
- 05/2021 – 08/2021 – 42,65 hodín týždenne,
- 09/2021 – 12/2021 – 32,22 hodín týždenne,
- 01/2022 – 04/2022 – 36,47 hodín týždenne,
- 05/2022 – 08/2022 – 37,29 hodín týždenne,
- 09/2022 – 12/2022 – 31,42 hodín týždenne.

Žalobca neodôvodnil výšku požadovanej peňažnej náhrady, pretože neuviedol v čom tento „údajný neoprávnený“ zásah spočíval. Nestačí totiž, aby zásah mohol vyvolať určitú reakciu, ale musí aj konkrétnu reakciu v živote fyzickej osoby reálne vyvolať, čo v prípade žalobcu nie je žiadnym spôsobom preukázané. Chýbajúce skutkové tvrdenia nie je možné nahradiť odvolávaním sa na rozhodovaciu činnosť iných súdoch v obdobných prípadoch. Vzhľadom na to, že ide o osobnostné práva, je potrebné nemajetkovú ujmu posudzovať v každom jednom prípade individuálne. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (t. j. materiálnej satisfakcie) je vždy v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu existencie závažnej ujmy, ktorú treba riadne a konkrétne preukázať. Žalovaný má naďalej za to, že tabuľky priložené k žalobe nemožno považovať za dôkaz, ktorý by preukazoval výšku ujmy, ktorú žalobca požaduje. V danom prípade tabuľky predkladané žalobcom nepreukazujú žiaden zásah do osobnosti žalobcu, v dôsledku ktorého by mala byť žalobcovi priznaná nemajetková ujma. Je potrebné podotknúť, že dôkazné bremeno v sporovom konaní zaťažuje žalobcu a s ohľadom na zásadu kontradiktórnosti je úlohou žalobcu, resp. jeho právneho zástupcu, pokiaľ je v konaní zastúpený, označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie v súlade s princípom

hospodárnosti hneď na začiatku konania. Žalovaný má za to, že žalobca nepreukázal a ani riadne neodôvodnil výšku nemajetkovej ujmy, ktorá mala byť spôsobená žalobcovi.

5. Na pojednávaní dňa 18.09.2023 strany sporu zotrvali na skutkových tvrdeniach uvádzaných vo svojich vyjadreniach a návrhoch na vykonanie dokazovania.

6. Na pojednávaní súd na návrh žalobcu vypočul žalobcu, ktorý vypovedal, že jeho zamestnávateľ sústavne porušuje právo na pracovný čas, ktorý je garantovaný právom Európskej únie tým, že dochádza k pravidelnému prekračovaniu pracovného času, ktorý by v skutočnosti mal odpracovať. Služobnú pohotovosť vykonáva žalobca priamo na pracovisku, pokiaľ je nahlásený výjazd, hasiči musia byť pripravený do 1 minúty, a teda počas služobnej pohotovosti musí byť prítomný na pracovisku. Ráno po službe, keď príde z výjazdu, musí v práci ešte dokončiť činnosti týkajúce sa materiálu, pracovných pomôcok pre ďalšiu zmenu. Prvý deň po službe žalobca nedokáže plnohodnotne tráviť voľný čas, musí si najprv oddýchnuť, je unavený, dospáva. Vo voľnom čase sa venuje sa turistike, motokrosu, lyžovaniu. Hasiči musia povinne absolvovať zdravotný kurz, ktorého sa účastnia po výkone služby. V rámci výkonu svojho povolania hasiči absolvujú rôzne kurzy, ktoré sú časovo naplánované medzi dvoma službami, teda v čase, kedy by mal mať žalobca pracovné voľno. Za účasť na kurzoch nemajú žiadnu finančnú kompenzáciu, hasičom sú poskytnuté dni náhradného pracovného voľna, ktoré nie je reálne vyčerpať, pretože kolegovia sa navzájom zastupujú na hasičských staniciach z dôvodu ich nízkeho počtu a tým, že každého pol roka dochádza k nulovaniu hodín náhradného pracovného voľna, tieto benefity prepadávajú bez ich reálneho čerpania. Pravidelné prekračovanie týždenného pracovného času žalobca komunikoval s priamym nadriadeným, ten to riešil so svojim nadriadeným, avšak nedošlo k žiadnej zmene a protiprávny stav zotrváva. Druh a počet výjazdov počas pracovnej pohotovosti nie je možné porovnávať. Niektoré výjazdy sú krátke, niektoré výjazdy trvajú aj niekoľko hodín. Závisí to od druhu zásahu. Po návrate z výjazdu, hasiči vykonávajú ďalšie činnosti spojené s dezinfekciou náradia, nosidiel, ostatného náčinia prípravou na ďalší výjazd, ktorý môže byť nahlásený aj bezprostredne po návrate v krátkom časovom intervale. Počas nariadenej pracovnej pohotovosti hasiči realizujú rôzne práce, pokiaľ ich vykonávanie majú nariadené, napr. práce s technikou aj mimo výjazdu. Na hasičskej stanici majú k dispozícii oddychovú miestnosť, v ktorej sú kreslá, nie sú tam lôžka. V kreslách sa vyspať nedá, ani plnohodnotne zrelaxovať. Žalobca mal za to, že pokiaľ je v služobnej pohotovosti, ani nemôže spať. Nad zmenou zamestnania nateraz neuvažoval.

7. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v súdnom spise a zistil nasledovný skutkový stav:

8. Z rozhodnutia riaditeľa Krajského riaditeľstva HaZZ v J. J. č. 8 súd zistil, že žalobca bol menovaný do prípravnej štátnej služby ako príslušník čakateľ dňom 01.02.2016 s určením miesta vykonávania štátnej služby E. vo funkcii hasič záchranár hasičskej stanice so sídlom vo E., oddelenia prevádzkovo-technického Okresného riaditeľstva HaZZ vo E., F. G. H. I. J. J..

9. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s rozpisom pracovnej pohotovosti žalobcu, s obsahom výplatných pások žalobcu za obdobie február 2020 až november 2022, s obsahom evidencie dochádzky žalobcu za žalované obdobie.

10. Podľa čl. 144 ods. 1 zákona č. 460/1992 Zb. – Ústava Slovenskej republiky, sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom.

11. Podľa čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

12. Podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických

osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

13. Podľa čl. 36 ods. 1 písm. c), d), e) Ústavy Slovenskej republiky, zamestnanci majú právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky. Zákon im zabezpečuje najmä
c) ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci,
d) najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času,
e) primeraný odpočinok po práci.

14. Podľa čl. 40 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na ochranu zdravia. Na základe zdravotného poistenia majú občania právo na bezplatnú zdravotnú starostlivosť a na zdravotnícke pomôcky za podmienok, ktoré ustanoví zákon.

15. Podľa § 85 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore (ZoHaZZ), služobný čas príslušníka je časový úsek, v ktorom príslušník vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu.

16. Podľa § 85 ods. 2 ZoHaZZ, služobný čas príslušníka je 40 hodín týždenne. Skrátenie týždenného služobného času príslušníka možno dohodnúť v kolektívnej zmluve vyššieho stupňa.

17. Podľa § 86 ods. 1 ZoHaZZ, služobný čas príslušníkov môže byť rozvrhnutý nerovnomerne. Nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas príslušníkov je rozvrhnutý na obdobie šiestich mesiacov.

18. Podľa § 86 ods. 2 ZoHaZZ, pri nerovnomernom rozvrhnutí nesmie byť dĺžka služobného času v jednotlivých služobných dňoch vyššia ako 18 hodín. Celková dĺžka vykonávania štátnej služby a na ňu bezprostredne nadväzujúcej určenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby je najviac 24 hodín v služobnom dni.

19. Podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ, služobný úrad určuje príslušníkovi služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby podľa § 86 ods. 2 v rámci rozvrhnutia služobného času.

20. Podľa § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ, na zabezpečenie nevyhnutných úloh môže služobný úrad v odôvodnených prípadoch nariadiť príslušníkovi služobnú pohotovosť mimo rozvrhnutia služobného času v mieste vykonávania štátnej služby,

21. Podľa § 92 ods. 4 ZoHaZZ, pri nariadenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby alebo na inom určenom mieste musí byť vymedzený priestor na odpočinok.

22. Podľa § 103 ods. 1 ZoHaZZ, príslušníkovi za podmienok ustanovených týmto zákonom patrí služobný príjem, ktorý tvoria tieto zložky:
a) tarifný plat,
b) príplatok za riadenie,
c) príplatok za zastupovanie,
d) osobný príplatok,
e) hodnostný príplatok,
f) plat za štátnu službu nadčas,
g) príplatok za zmennosť,
h) príplatok za štátnu službu v sťaženom a zdraviu škodlivom prostredí a na miestach s ohrozením života a zdravia,
i) odmena,
j) doplatok k služobnému platu podľa § 209e.

23. Podľa § 103 ods. 2 ZoHaZZ, služobný plat tvoria zložky služobného príjmu uvedené v odseku 1 písm. a) až e) a g).

24. Podľa § 103 ods. 5 ZoHaZZ, príslušníkovi v rozsahu a za podmienok ustanovených týmto zákonom okrem služobného príjmu patrí peňažná náhrada za služobnú pohotovosť v štátnej službe a za pohotovosť pri zabezpečovaní opatrení pre obdobie brannej pohotovosti štátu.

25. Podľa § 116 ods. 1 ZoHaZZ, ak príslušník vykonáva štátnu službu nadčas, patrí mu za každú hodinu takejto služby príslušná časť služobného platu priznaného v čase štátnej služby nadčas zvýšená o 30 %, a ak ide o deň nepretržitého odpočinku v týždni, zvýšená o 60 %.

26. Podľa § 116 ods. 2 ZoHaZZ, príplatok za vykonávanie štátnej služby nadčas podľa odseku 1 nepatrí, ak sa príslušník s nadriadeným dohodli na poskytnutí náhradného voľna. Náhradné voľno je nadriadený povinný poskytnúť najneskôr do 60 dní od skončenia tejto služby.

27. Podľa § 122 ods. 1 ZoHaZZ, ak je príslušníkovi podľa § 92 ods. 1 určená služobná pohotovosť, patrí mu za každú hodinu tejto pohotovosti peňažná náhrada 15 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, a 30 % z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja.

28. Podľa § 122 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ, ak je príslušníkovi podľa § 92 ods. 2 nariadená služobná pohotovosť, patrí mu za každú hodinu tejto pohotovosti peňažná náhrada 50 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, ak ide o pohotovosť vykonávanú v mieste vykonávania jeho štátnej služby, a 100 % z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja.

29. Podľa § 122 ods. 3 ZoHaZZ, náhrada za služobnú pohotovosť podľa odsekov 1 a 2 nepatrí za čas, v ktorom došlo počas jej trvania k vykonaniu štátnej služby; takéto vykonávanie štátnej služby je štátnou službou nadčas.

30. Podľa § 130 ZoHaZZ, príslušnou časťou služobného platu na účely tohto zákona pri 40-hodinovom týždennom služobnom čase je 1/175 služobného platu. Pri inom týždennom služobnom čase sa príslušná časť služobného platu úmerne upraví.

31. Podľa § 135e ods. 1 ZoHaZZ, výkonom štátnej služby sa rozumie výkon oprávnení a povinností vyplývajúcich zo služobného pomeru, činnosť vykonávaná na rozkaz alebo na pokyn nadriadeného a činnosť, ktorá je predmetom služobnej cesty.

32. Podľa § 135e ods. 2 ZoHaZZ, výkonom štátnej služby je aj činnosť vykonávaná pre služobný úrad na podnet odborovej organizácie alebo záujmového združenia príslušníkov, prípadne aj činnosť vykonávaná pre služobný úrad z vlastnej iniciatívy, ak na ňu príslušník nepotrebuje osobitné oprávnenie alebo ak ju nevykonáva proti výslovnému zákazu nadriadeného.

33. Podľa § 135e ods. 3 ZoHaZZ, v priamej súvislosti s výkonom štátnej služby sú úkony potrebné na výkon štátnej služby a úkony počas štátnej služby obvyklé alebo potrebné pred začiatkom štátnej služby alebo po jej skončení. Nepatrí sem stravovanie, ošetrenie, prípadne vyšetrenie v zdravotníckom zariadení s výnimkou lekárskeho vyšetrenia konaného na rozkaz alebo na pokyn nadriadeného alebo ošetrenia pri prvej pomoci a cesta na ne a späť.

34. Podľa § 11 písm. c) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy pre Policajný zbor a Hasičský a záchranný zbor.

35. Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb. – Občiansky zákonník, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

36. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

37. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

38. Podľa § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka, občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

39. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

40. Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

41. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

42. Podľa bodu 5 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, všetci pracovníci by mali mať primeranú dobu odpočinku. Pojem „odpočinok“ sa musí vyjadriť v jednotkách času, t. j. v dňoch, hodinách, resp. ich častí. Pracovníkom spoločenstva sa musí poskytnúť minimálny denný, týždenný a ročný čas odpočinku a primerané prestávky v práci. V tejto súvislosti je potrebné tiež zaviesť maximálnu hranicu týždenného pracovného času

43. Podľa čl. 1 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, táto smernica ustanovuje minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pre organizáciu pracovného času.

44. Podľa čl. 1 ods. 2 písm. a) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, táto smernica sa vzťahuje na minimálne doby denného odpočinku, týždenného odpočinku a ročnej dovolenky, prestávky v práci a na maximálny týždenný pracovný čas.

45. Podľa čl. 1 ods. 3 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, táto smernica sa vzťahuje na všetky odvetvia činností, verejné a súkromné, v zmysle článku 2 smernice 89/391/EHS bez toho, aby boli dotknuté články 14, 17, 18 a 19 tejto smernice.

46. Podľa čl. 2 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, na účely tejto smernice platia tieto definície: „pracovný čas“ je akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou.

47. Podľa čl. 2 ods. 2 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, na účely tejto smernice platia tieto definície: „čas odpočinku“ je akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom.

48. Podľa čl. 2 ods. 3 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, na účely tejto smernice platia tieto definície: „nočný čas“ je akýkoľvek čas, ale nie kratší ako sedem hodín, definovaný vnútroštátnymi právnymi predpismi, ktorý v každom prípade musí zahŕňať dobu medzi polnocou a 5. hodinou rannou.

49. Podľa čl. 2 ods. 5 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, práca na zmeny je akákoľvek metóda organizácie pracovného času na zmeny, pri ktorej pracovníci jeden druhého striedajú na rovnakých pracoviskách podľa určitého rozvrhnutia, vrátane rotujúceho rozvrhnutia, pričom pracovný čas môže byť nepretržitý alebo

prerušovaný a pre pracovníkov má dôsledok, že v priebehu určitej doby dní alebo týždňov pracujú v rôznom čase.

50. Podľa čl. 6 písm. a), b) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, členské štáty prijmú opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie toho, že v súlade s potrebou chrániť bezpečnosť a zdravie pracovníkov: týždenný pracovný čas bude obmedzený zákonmi, inými právnymi predpismi alebo správnymi opatreniami alebo kolektívnymi zmluvami alebo dohodami medzi sociálnymi partnermi, priemerný pracovný čas pre každé obdobie siedmich dní vrátane nadčasov neprekročí 48 hodín.

51. Podľa čl. 16 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, členské štáty môžu ustanoviť:
a) pre uplatňovanie článku 5 (týždenný čas odpočinku) referenčné obdobie nepresahujúce 14 dní;
b) pre uplatňovanie článku 6 (maximálny týždenný pracovný čas) referenčné obdobie nepresahujúce štyri mesiace. Doby platenej ročnej dovolenky priznané v súlade s článkom 7 a doby pracovnej neschopnosti sa nezahŕňajú alebo sú pri výpočte priemeru neutrálne;
c) pre uplatňovanie článku 8 (dĺžka nočnej práce) referenčné obdobie definované po konzultácii so sociálnymi partnermi alebo definované kolektívnymi zmluvami alebo dohodami uzavretými medzi sociálnymi partnermi na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni.
Ak minimálny 24-hodinový čas týždenného odpočinku, vyžadovaný podľa článku 5, spadá do tohto referenčného obdobia, nie je zahrnutý do výpočtu priemeru.

52. Podľa čl. 17 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, pri zachovaní náležitého zreteľa na všeobecné zásady ochrany bezpečnosti a zdravia pracovníkov sa členské štáty môžu odchýliť od uplatňovania čl. 3 až 6, 8 a 16, keď vzhľadom na osobitnú povahu príslušných činností sa trvanie pracovného času nemeria a / alebo nie je vopred určené alebo si ho môžu určiť sami pracovníci a najmä v prípade: a) vrcholových riadiacich pracovníkov alebo iných osôb s právomocou nezávislého rozhodovania, b) rodinných pracovníkov alebo c) pracovníkov slúžiacich náboženské obrady v kostoloch a náboženských spoločenstvách.

53. Podľa čl. 17 ods. 5, prvý pododsek Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, v súlade s odsekom 2 tohto článku sa môže odchýliť od článku 6 a článku 16 písm. b) v prípade lekárov v odbornej príprave v súlade s ustanovenými v druhom a sedemnástom pododseku tohto odseku.

54. Podľa článku 2 ods. 1, 2 Smernice 89/391/EHS o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci, táto smernica sa vzťahuje na všetky odvetvia činnosti, verejné a súkromné (priemysel, poľnohospodárstvo, obchod, administratívu, služby, vzdelávanie, kultúru, voľný čas atď.). Táto smernica sa neuplatňuje tam, kde sú s ňou nevyhnutne v rozpore charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti verejných služieb, ako sú napr. ozbrojené sily, polícia alebo pre určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany. V takom prípade sa bezpečnosť a ochrana zdravia pracovníkov, pokiaľ je to možné, musí zabezpečiť v zmysle cieľov tejto smernice.

55. V konaní sa žalobca voči žalovanému domáha zaplatenia sumy vo výške 4.611,91 Eur na tom skutkovom a právnom základe, že žalobcovi vznikla škoda v dôsledku porušenia práva Európskej únie, a to Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, ktorá bola žalovaným nesprávne implementovaná do vnútroštátneho právneho poriadku Slovenskej republiky. Zaplatenia žalovanej sumy sa žalobca domáha titulom náhrady škody, ktorá mu vznikla ako jednotlivcovi porušením únijného práva žalovaným ako členským štátom Európskej únie.

56. Podľa čl. 1 CSP spory vyplývajúce z ohrozenia alebo porušenia subjektívnych práv prejednáva a rozhoduje nezávislý a nestranný súd, ak taká právomoc nie je zákonom zverená inému orgánu. V podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky neexistuje žiadny iný orgán ako všeobecný súd, ktorý by mal právomoc rozhodnúť o predmete sporu o náhradu škody z dôvodu porušenia únijného práva.

57. V prípade absencie alebo nesprávnej transpozície smerníc, ako právnych aktov Európskej únie, ktoré majú priamy účinok a sú ich ustanovenia bezpodmienečné, dostatočne jasné a presné, osoby, ktoré sú konaním štátu poškodené, môžu sa voči štátu domáhať náhrady spôsobenej škody. Predpoklady zodpovednosti za vzniknutú škodu vychádzajú z absolútnej objektívnej zodpovednosti členského štátu za takto vzniknutú škodu. Článok 6 písm. b) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času má priamy účinok, pretože priznáva jednotlivcovi práva, v rámci minimálnych požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia pri organizácii pracovného času. Zodpovednosť členského štátu Európskej únie platí v prípade každého porušenia bez ohľadu na verejný orgán, ktorý sa porušenia dopustil a bez ohľadu na to, aký verejný orgán má podľa vnútroštátneho práva povinnosť škodu nahradiť. Z uvedených dôvodov je preto žalovaný – Slovenská republika v spore pasívne vecne legitimovaným subjektom, za ktorý koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako ústredný štátny orgán, do pôsobnosti ktorého patrí HaZZ, ktorého príslušníkom bol žalobca v rozhodnom období. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky je zároveň štátny orgán, do kompetencie ktorého spadá právna úprava zriadenia, postavenia organizácie a riadenia HaZZ, úprava štátnej služby a právnych vzťahov, ktoré súvisia so vznikom, zmenami a so skončením štátnej služby príslušníkov HaZZ. Ministerstvo je kompetenčne zodpovedné aj za riadnu transpozíciu smerníc Európskej únie do slovenského právneho poriadku týkajúce sa úpravy požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia pri organizácii pracovného času príslušníkov HaZZ.

58. V súvislosti so vznesenou námietkou miestnej nepríslušnosti súdu žalovaným súd poukazuje na § 19 písm. b) Civilného sporového poriadku, ktorý upravuje osobitnú miestnu príslušnosť tak, že popri všeobecnom súde žalovaného, je na konanie miestne príslušný súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody. Zo skutkových tvrdení, ktoré žalobca v konaní uvádza vyplýva, že k zásahu do jeho práv postupom žalovaného došlo v súvislosti s výkonom štátnej služby príslušníka HaZZ v mieste vykonávania štátnej služby v územnom obvode Okresného súdu Zvolen, preto súd postupom podľa § 42 Civilného sporového poriadku námietku miestnej nepríslušnosti tunajšieho súdu vyhodnotil ako nedôvodnú.

59. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe namietal, že na žalobcu ako príslušníka HaZZ sa Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES nevzťahuje. Argumentoval tým, že úlohy ktoré príslušníci HaZZ plnia, možno podľa súvisiacich právnych predpisov týkajúcich sa civilnej obrany, integrovaného záchranného systému, ako aj právnej úpravy samotného HaZZ, bez akýchkoľvek pochybností subsumovať pod pojem osobitné činnosti služieb civilnej ochrany podľa článku 2 ods. 2 Smernice 89/391/EHS. Smernica Rady 89/391/EHS o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci v článku 2 ods. 2 stanovuje, že sa neuplatňuje tam, kde sú s ňou nevyhnutne v rozpore charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti verejných služieb, ako sú napr. ozbrojené sily, polícia alebo pre určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany. Podľa žalovaného ide len o exemplifikatívny, a nie taxatívny výpočet činností, ktoré možno označiť ako osobitné činnosti verejných služieb. Štátna služba príslušníkov HaZZ, ktorí vykonávajú aj zásahovú činnosť charakteristickú nerovnomerným rozvrhnutím služieb s nariadenou služobnou pohotovosťou má charakter osobitnej činnosti služieb civilnej ochrany. K uvedenej argumentácií žalovaného súd uvádza, že v zozname preberaných právne záväzných aktov Európskej únie k ZoHaZZ je uvedená aj Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo dňa 04. 11.2002. Podľa bodu 5 úvodných ustanovení Smernice všetci pracovníci by mali mať primeranú dobu odpočinku. Pojem odpočinok sa musí vyjadriť v jednotkách času, t. j. v dňoch, hodinách, resp. ich častí. Pracovníkom spoločenstva sa musí poskytnúť minimálne denný, týždenný a ročný čas odpočinku a primerané prestávky v práci. Smernica ustanovuje minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pre organizáciu pracovného času. Vzťahuje sa na minimálne doby denného odpočinku, týždenného odpočinku a ročnej dovolenky, prestávky v práci a na maximálny týždenný pracovný čas a určité aspekty nočnej práce a práce na zmeny a rozvrhnutie práce. Podľa článku 1 ods. 3 sa Smernica vzťahuje na všetky odvetvia činnosti verejné a súkromné podľa článku 2 Smernice 89/391/EHS bez toho, aby boli dotknuté články 14, 17, 18 a 19 tejto Smernice. Podľa článku 2 Smernice je pracovný čas akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou. Čas odpočinku je akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom. Práca na zmeny je akákoľvek metóda organizácie pracovného času na zmeny, pri ktorej pracovníci jeden druhého striedajú na rovnakých pracoviskách podľa určitého rozvrhnutia vrátane rotujúceho rozvrhnutia, pričom pracovný čas môže byť nepretržitý alebo prerušovaný a pre pracovníkov má dôsledok, že v priebehu určitej doby dní alebo týždňov pracujú v rôznom čase.

Podľa článku 6 Smernice členské štáty prijmú opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie toho, že v súlade s potrebou chrániť bezpečnosť a zdravie pracovníkov týždenný pracovný čas bude obmedzený zákonmi, inými právnymi predpismi alebo správnymi opatreniami alebo kolektívnymi zmluvami alebo dohodami medzi sociálnymi partnermi. Priemerný pracovný čas pre každé obdobie 7 dní vrátane nadčasov neprekročí 48 hodín. Aplikujúc uvedené znenie Smernice možno zhrnúť, že Smernica upravuje minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pre organizáciu pracovného času, vzťahuje sa na všetky odvetvia činnosti verejné aj súkromné. Smernica v kapitole 5 upravuje odchýlky a výnimky, ktoré môžu členské štáty uplatniť vzhľadom na osobitnú povahu príslušných činnosti, avšak pri zachovaní náležitého zreteľa na všeobecné zásady ochrany bezpečnosti a zdravia pracovníkov. Konkrétne podľa kapitoly 5 článku 17 sa členské štáty môžu odchýliť od uplatňovania článkov 3 až 6, 8 a 16, keď vzhľadom na osobitnú povahu príslušných činností sa trvanie pracovného času nemeria, alebo nie je vopred určené, alebo si ho vopred môžu určiť sami pracovníci. Podľa ods. 5 článku 17 Smernice sa možno odchýliť od článku 6 v prípade lekárov v odbornej príprave v súlade s uvedenými ustanoveniami Smernice. Smernica pre členské štáty zároveň určuje prechodné obdobie na zosúladenie vnútroštátnej legislatívy týkajúcej sa organizácie pracovného času. Štátna služba žalobcu nevykazuje žiadne osobitosti, ktoré by v štandardnom režime fungovania v rámci plnenia úloh zboru podľa ZoHaZZ mali zakladať výnimku z pôsobnosti Smernice podľa článku 17. Článok 17 Smernice upravuje prípady, v ktorých sa členské štáty môžu odchýliť od uplatňovania článkov 3 až 6, 8 a 16 Smernice, keď vzhľadom na osobitnú povahu príslušných činností sa trvanie pracovného času nemeria alebo nie je pracovný čas vopred určený alebo si ho môžu určiť sami pracovníci, aj to len pri zachovaní náležitého zreteľa na všeobecné zásady ochrany bezpečnosti a zdravia pracovníkov. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES sa vzťahuje na všetky odvetvia činností, verejné a súkromné. Podľa článku 2 Smernice 89/391/EHS o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci ods. 1 táto Smernica sa vzťahuje na všetky odvetvia činností verejné a súkromné (priemysel, poľnohospodárstvo, obchod, administratívu, služby, vzdelávanie, kultúru, voľný čas, atď.). Podľa ods. 2 sa táto Smernica neuplatňuje tam, kde sú s ňou nevyhnutne v rozpore charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti verejných služieb, ako sú napr. ozbrojené sily, polícia alebo pre určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany. V tomto prípade sa bezpečnosť a ochrana zdravia pracovníkov, pokiaľ je to možné, musí zabezpečiť v zmysle cieľov tejto Smernice. Článok 2 ods. 2 Smernice 89/391/EHS nevylučuje z pôsobnosti Smernice služby civilnej ochrany ako takej, ale len určité osobitné činnosti týchto služieb, ak charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti odporujú použitiu ustanovení Smernice. Táto výnimka zo široko vymedzeného rozsahu pôsobnosti Smernice 89/391/EHS sa musí vykladať tak, že jej rozsah pôsobnosti sa obmedzuje na prípady nevyhnutnej ochrany záujmov, napr. v prípade neočakávaných udalostí priamo ohrozujúcich život, zdravie, či majetok, pre ktoré je typické, že nie je možné rozvrhnúť pracovný čas pre zásahové a záchranné tímy. Aj keď služba žalobcu okrem iných úloh zahŕňa aj úlohy na úseku civilnej ochrany obyvateľstva, tak za štandardných podmienok činnosti s ňou spojené možno vopred plánovať, vrátane pracovného času príslušníkov zboru v súlade s úlohami, ktoré boli na zbor prenesené. Výkon služby žalobcu sa nevyznačuje žiadnymi osobitosťami, ktoré by odporovali použitiu právnych noriem spoločenstva v oblasti zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri práci. Na základe uvedeného je potrebné prijať záver, že v danom prípade služobná činnosť žalobcu patrí do pôsobnosti Smernice 2003/88/ES.

60. Podľa článku 7 ods. 2, 5 čl. 144 Ústavy Slovenskej republiky a článku 3 Civilného sporového poriadku je súd viazaný medzinárodno-právnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom. Je viazaný judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie. Komunitárne právo je bez ďalšieho nadriadené právu členských štátov a nesmie byť medzi nimi rozpor. Prípadný rozpor medzi komunitárnym a vnútroštátnym právom by mal byť riešený v prospech komunitárneho práva. Pri výkone súdnej moci je potrebné prihliadať na interpretáciu prameňov práva Európskej únie tak, ako je vykladaná Súdnym dvorom. Vzťah únioového a vnútroštátneho práva sa riadi zásadou prednosti a priameho účinku a tiež povinnosťou vnútroštátnych orgánov aplikovať normy komunitárneho práva z úradnej povinnosti. Predpoklady zodpovednosti za vzniknutú škodu podľa judikatúry Európskeho Súdneho dvora vychádzajú z absolútnej objektívnej zodpovednosti členského štátu za takto vzniknutú škodu, ak ide o prípady porušenia práva Únie členským štátom pre absentujúcu alebo nesprávnu transpozíciu smerníc. Smernice sú osobitosťou práva Európskej Únie, pretože sú záväzné pre členské štáty vzhľadom na dosiahnutý výsledok, pričom forma a metóda dosiahnutia výsledku sa ponecháva na členské štáty. Smernica je záväzná pre členské štáty, ktorým je určená, pokiaľ ide o cieľ, ktorý sa má dosiahnuť. Štátnym orgánom je ponechaná voľba formy a prostriedkov dosiahnutia účelu Smernice, tzn., že vnútroštátny zákonodarca musí prijať transponujúci právny akt, ktorým sa

vnútroštátne právne predpisy prispôsobia cieľom ustanoveným v Smernici. Členský štát Európskej únie musí implementovať Smernicu včas, t. j. v lehote určenej priamo v Smernici, prípadne do 20 dní odo dňa jej zverejnenia v úradnom Vestníku a zároveň ju musí implementovať správne. Smernice nemajú priamy účinok, avšak Súdny dvor Európskej únie rozhodol, že určité opatrenia stanovené Smernicou môžu mať vo výnimočných prípadoch priamy účinok na členský štát aj vtedy, ak tento ešte neprijal transponujúci právny akt. Ustanovenia Smernice sú imperatívne ak sú dostatočne jasné a presné a ustanoveniami Smernice sa priznávajú práva jednotlivcom. Doktrína priamej účinnosti smerníc je výsledkom rozhodovacej činnosti Súdneho dvora Európskej únie. Súdny dvor rovnako judikoval, že znením smerníc nie sú viazané len vnútroštátne súdy, ale aj ostatné orgány verejnej moci, ako aj iné verejné orgány. Súdny dvor Európskej únie judikoval, že článok 6 písm. b) Smernice 2003/88/ ES má priamy účinok (rozsudok C-429/09 vo veci Günter Fuß), pretože priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie je zásada zodpovednosti štátu za škody spôsobené jednotlivcom porušením práva únie súčasťou systému zmlúv, na ktorých je únia založená. Táto povinnosť platí v prípade každého porušenia práva únie členským štátom, a to bez ohľadu na verejný orgán, ktorý sa tohto porušenia dopustil a bez ohľadu na to, aký verejný orgán má podľa práva dotknutého členského štátu v zásade povinnosť túto škodu nahradiť. Žalovaný v konaní namietal tvrdenie žalobcu, že dotknutá Smernica nebola do právneho poriadku Slovenskej republiky transponovaná správne, tvrdil, že paragrafové znenie ZoHaZZ neodporuje dotknutej Smernici. Z citovaných paragrafových znení ZoHaZZ nevyplýva, že by služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby bola považovaná za súčasť služobného času. Čas služobnej pohotovosti, pokiaľ nedochádza k služobným výjazdom, sa do služobného času nezapočítava a práve v tom spočíva rozpor s právom Európskej únie. Žalovaný argumentoval, že nemožno výkon neaktívnej služobnej pohotovosti započítať do pracovného služobného času. Služobnú pohotovosť zákon explicitne nezaraďuje do výkonu štátnej služby, práve naopak, z § 86 ZoHaZZ pri nerovnomernom rozvrhnutí služobného času vyplýva, že zákon rozlišuje medzi dĺžkou vykonávania štátnej služby a na ňu nadväzujúcou služobnou pohotovosťou v mieste vykonávania štátnej služby. Rozlíšenie je zreteľné aj z ohodnotenia výkonu štátnej služby a výkonu služobnej pohotovosti v § 103 zákona, keď za výkon služobnej pohotovosti patrí mimo služobného príjmu osobitný mzdový nárok vo forme peňažnej náhrady za služobnú pohotovosť v štátnej službe, ktorá sa určuje ako percento z časti služobného príjmu. Rozlíšenie vyplýva z § 122 ods. 3 zákona, pretože ak počas trvania služobnej pohotovosti dôjde k vykonaniu výjazdu, až takéto vykonávanie je štátnou službou. Podľa citovanej Smernice 2003/88/ES je pracovný čas aj čas pracovnej pohotovosti a pohotovostnej služby, počas ktorej je pracovník fyzicky prítomný na pracovisku. 48-hodinová hranica pre priemerný týždenný pracovný čas určená Smernicou zahŕňa nadčasy, aj pracovnú pohotovosť. Zákon č. 315/2001 Z. z. umožňuje zamestnávateľovi nezapočítať neaktívnu časť služobnej pohotovosti do služobného času a rozvrhnúť žalobcovi služobný pracovný čas tak, že tento presiahne maximálnu hranicu stanovenú v článku 6 písm. b) Smernice. Z uvedeného preto možno vyvodiť záver, že práva žalobcu sú vzhľadom na znenie článku 2, článku 6 písm. b) Smernice porušované, a to dostatočne závažne, pretože ide o práva s osobitným významom, ktoré zakladajú minimálnu požiadavku na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

61. Náhrada škody spôsobenej jednotlivcovi porušením práva únie musí byť primeraná vzniknutej škode, aby mohla zabezpečiť skutočnú ochranu práv. Slovenský právny poriadok neobsahuje pravidlá na odškodnenie jednotlivcov pri porušení komunitárneho práva. Súd sa stotožňuje s argumentáciou žalobcu, že nerešpektovaním Smernice mu vznikla ujma, ktorú je možné analogicky posudzovať podľa § 11 a nasledovných Občianskeho zákonníka vzťahujúcich sa na ochranu osobnosti. Vychádzajúc z výpovede žalobcu, z rozpisu jeho pracovnej pohotovosti, z evidencie dochádzky za žalované obdobie a z obsahu výplatných pások žalobcu za obdobie február 2020 až január 2023 možno konštatovať, že pri určení pracovnej pohotovosti spolu s určeným služobným časom došlo k prekročovaniu maximálneho limitu 48 hodín priemerného pracovného týždňa u žalobcu v rozhodnom období, t. j. v čase od februára 2020 do januára 2023 a v príčinnej súvislosti s porušovaním článku 2 a článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES dlhodobo dochádzalo k porušovaniu práv žalobcu, a to práva na ochranu zdravia, bezpečnosti a zdravia pri práci, práva na najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času a primeraný odpočinok po práci, práva na súkromný a rodinný život. V dôsledku nerešpektovania Smernice pri rozvrhovaní pracovného času žalobca prišiel o veľký počet hodín voľného času, ktoré by inak venoval rozvíjaniu osobných, rodinných, priateľských aktivít, fyzickej, psychickej relaxácii, čím možno konštatovať aj zásah do osobnostných práv žalobcu. Na základe uvedeného žalobcovi nepochybne vznikol nárok na primerané odškodnenie. Iba samotné konštatovanie porušenia práv by nesplnilo funkciu

dostatočného zadosťučinenia. Peňažná náhrada je v tomto prípade jednoznačne spôsobilá forma odškodnenia vzniknutej ujmy.

62. Žalovaný v konaní argumentoval, že referenčné obdobia január- jún 2020, júl- december 2020, január- jún 2021, júl-december 2021 je potrebné vnímať v kontexte spoločenskej reality v súvislosti s ochorením COVID-19 s tým, že v podmienkach Slovenskej republiky boli prijaté rôzne opatrenia, bol vyhlásený núdzový stav a preto vzhľadom na okolnosti osobitnej závažnosti bolo možné za uvedené obdobie odkloniť sa od priznania práv podľa Smerníc. Pretože k všeobecnému konštatovaniu o existencii vyhláseného núdzového stavu v Slovenskej republike v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19 žalovaný neuviedol konkrétne skutkové tvrdenia, ktorými by účinne poprel žalovaný nárok čo do dôvodu a výšky, uvedené je v tomto prípade bez právneho významu.

63. Žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku a namietal neprimeranosť výšky žalobcom vyčísleného nároku. Ako už súd konštatoval, slovenský právny poriadok neobsahuje pravidlá na odškodnenie jednotlivcov pri porušení komunitárneho práva. Nerešpektovaním Smernice vznikla žalobcovi ujma, ktorú súd analogicky posúdil podľa § 11 a nasledovných Občianskeho zákonníka, vzťahujúcich sa na ochranu osobnosti. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je právo majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Začiatok plynutia premlčacej doby pri náhrade za nemateriálnu ujmu je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. K ujme žalobcu dochádzalo každým kalendárnym mesiacom za žalované obdobie (február 2020 až január 2023) tým, že nebol dodržaný limit pracovného času podľa čl. 6 písm. b) Smernice a v priamej príčinnej súvislosti dochádzalo k ujme na právach žalobcu. Žalovaný porušovaním Smernice nekompenzoval ujmu v služobnom plate žalobcu ku dňu splatnosti mzdy za kalendárny mesiac, vždy 10. deň nasledujúceho kalendárneho mesiaca. Žalobca si nárok uplatnil počnúc splatnosťou mzdy za mesiac február r. 2020, ktorá bola 10.03.2020. Žaloba bola súdu doručená dňa 10.03.2023, preto nárok žalobcu uplatnený v konaní premlčaný nie je. Pokiaľ ide o výšku uplatnenej náhrady, súd posudzoval primeranosť žalovanej náhrady k ujme, ktorá v dôsledku neúplnej implementácie smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky vznikla žalobcovi, pričom výška priznanej náhrady bola na úvahe súdu. Cieľom a účelom priznania náhrady je satisfakcia za spôsobený zásah do života žalobcu tak, aby náhrada bola adekvátna spôsobenej škode. Žalobca sa v konaní domáhal náhrady ujmy vyčíslenej podľa počtu hodín služobnej pohotovosti, ktoré reálne odslúžil a ktoré mu neboli započítané do služobného času. Za primeranú náhradu žalobca považuje finančné odškodnenie rovnajúce sa odmene, ktorú mu priznáva ZoHaZZ ako pri nariadenej služobnej pohotovosti, t. j. mimo určenej služobnej pohotovosti. Súd postup žalobcu pri určení peňažnej náhrady považuje za primeraný charakteru zásahu do jeho práv a vzniknutým následkom takéhoto zásahu v živote žalobcu.

64. Žalobca zdôraznil, že podanou žalobou sa domáha náhrady škody vo forme nemajetkovej ujmy vyčíslenej podľa počtu hodín služobnej pohotovosti, ktoré reálne odslúžil a ktoré mu neboli započítané do služobného času. Nežaluje teda nemajetkovú ujmu vyčíslenú za presný počet odpracovaných hodín nad 48 hod týždenne. Za primeranú náhradu považoval finančné odškodnenie rovnajúce sa odmene, ktorú mu priznáva ZoHaZZ ako pri nariadenej služobnej pohotovosti (t. j. mimo určenej služobnej pohotovosti). Súd stanovený postup žalobcu pri výpočte náhrady škody považoval za primeraný charakteru a spôsobu, akým k zásahu došlo, ako aj k následkom v živote žalobcu a to vo vzťahu k porovnateľnému kritériu ceny práce, z ktorého vychádzal žalobca. Žalobca vykonal prepočet hodín služobnej pohotovosti, ktoré mu neboli zarátané do fondu pracovného času v žalovanom období (február 2020 až január 2023), pričom vychádzal z informácií a podkladov získaných od svojho zamestnávateľa (dochádzkový systém), konkrétne v rozsahu 1771,34 hodín. Pretože žalovaný nerozporoval doklady predložené žalobcom, ani výpočet času služobnej pohotovosti ako taký, uvedené súd považoval za nesporné a vychádzal z takéhoto určenia. K námietke žalovaného o nezohľadnení doby PN a doby dovolenky súd sa prikláňa k názoru žalobcu, že pri výpočte maximálneho týždenného pracovného času sa uvedené nezahŕňa (čl. 16 Smernice). Takto stanovené hodiny, navrhol žalobca odškodniť odmenou, ktorá sa inak priznáva za výkon nariadenej pohotovosti podľa § 122 ods. 2 ZoHaZZ. Keďže za uvedený čas mu bola priznaná odmena nižšia, ako pri určenej služobnej pohotovosti podľa § 122 ods. 1 ZoHaZZ, vyčíslil rozdiel takejto odmeny, ktorý si uplatnil v celkovej výške 4.611,91 Eur. Vychádzajúc tak z určenia výšky nemajetkovej ujmy ako rozdielu náhrady uvedenej v § 122 ods. 1 (15 % alebo 30 % peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku) a peňažnej náhrady uvedenej v § 122 ods. 2 (vo výške 50 % z

prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku) je v prípade odpracovanej služobnej pohotovosti počas pracovných dní možné určiť výšku nemajetkovej ujmy ako súčin počtu odpracovaných hodín služobnej pohotovosti podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku a sumy zodpovedajúcej 35 % peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku (50 % - 15 %) a v prípade odpracovanej služobnej pohotovosti podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku v čase pracovného pokoja ako súčin odpracovaných hodín v čase pracovného pokoja a sumy zodpovedajúcej 20 % peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej sadzby za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku (50 % - 30 %).

Obdobie február 2020 – december 2020:
Za 11 mesiacov t. j. 335 dní (rok 2020 bol priestupný rok) pri naplánovanej 24 hodinovej službe na každý tretí deň by v tomto období každý hasič mal odpracovať 111,67 zmenových služieb (335 dní : 3 zmeny), čo predstavuje celkovo 2.680,08 odpracovaných hodín za uvedené obdobie (111,67 zmenových služieb x 24 hodín). Priemerný počet týždňov za obdobie 11 mesiacov predstavuje 47,86 týždňov (335 dní : 7 dní). Pri počte odpracovaných hodín 2680,08 a priemernom počte týždňov 47,86 v tomto období, tak priemerný týždenný pracovný čas hasiča na pracovisku pri existujúcom spôsobe rozvrhu služobných zmien predstavuje v priemere 56 hodín (2680,08 hodín : 47,86 týždňov), čo rozhodne presahuje týždenný pracovný čas určený Smernicou 2003/88/ES a to priemerne o 8 hodín každý týždeň.
Za obdobie február 2020 až december 2020 žalobca preukázateľne odpracoval :
- fond pracovného času 1927 hodín;
- služobná pohotovosť určená v zmysle § 92 ods. 1 ZoHaZZ v rozsahu 562,31 hodín;
- služobná pohotovosť nariadená v zmysle § 92 ods. 2 ZoHaZZ v rozsahu 1,82 hodín.
V období február 2020 až december 2020 žalobca podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ, odpracoval 555,31 hodín 15 %-nej určenej služobnej pohotovosti, za ktorú mu prináležala odmena v rozsahu 15 % z príslušnej časti služobného platu za každú hodinu a 7 hodín 30 %-nej určenej služobnej pohotovosti v čase pracovného pokoja, za ktorú mu prináležala odmena v rozsahu 30 % z príslušnej časti služobného platu za každú hodinu. Služobná pohotovosť podľa § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ mu v tomto období bola nariadená v rozsahu 1,82 hodín.

Počet hodín odpracovanej určenej služobnej pohotovosti za mesiac
(§ 92 ods. 1 ZoHaZZ)
Určená pohotovosť spolu (15% a 30%)
Hodinová sadzba
Rozdiel 35%
(medzi odmenou za nariadenú a určenú pohotovosť)
Rozdiel 20% (medzi odmenou za nariadenú a určenú pohotovosť
Nemajetková ujma za mesiac za 15%-nú určenú pohotovosť
Nemajetková ujma za mesiac za 30%-nú určenú pohotovosť
Nemajetková ujma za mesiac spolu (15%-ná a 30%-ná pohotovosť)

15%
30%
(hodín)
(€)
(€)
(€)
(€)
(€)
(€)
2020
02/2020
46,65

46,65
6,8029
2,3810

1,3606
111,0743
0,0000
111,0743
03/2020
55,33

55,33
6,8029
2,3810
1,3606
131,7416
0,0000
131,7416
04/2020
62,83

62,83
6,8029
2,3810
1,3606
149,5992
0,0000
149,5992
05/2020
42,00
7,00
49,00
6,8029
2,3810
1,3606
100,0026
9,5241
109,5267
06/2020
63,00

63,00
6,8029
2,3810
1,3606
150,0039
0,0000
150,0039
07/2020
62,00

62,00
6,8029
2,3810
1,3606
147,6229
0,0000
147,6229
08/2020
56,00

56,00

6,8029
2,3810
1,3606
133,3368
0,0000
133,3368
09/2020
42,00

42,00
6,8029
2,3810
1,3606
100,0026
0,0000
100,0026
10/2020
50,80

50,80
6,8029
2,3810
1,3606
120,9556
0,0000
120,9556
11/2020
40,42

40,42
6,8029
2,3810
1,3606
96,2406
0,0000
96,2406
12/2020
34,28

34,28
6,8029
2,3810
1,3606
81,6212
0,0000
81,6212
Spolu
555,31
7,00
562,31
Náhrada za ujmu
1 322,20 €
9,52 €
1 331,73 €

Nemajetková ujma za rok 2020 v zmysle vyššie uvedeného predstavuje spolu sumu 1.331,73 Eur.

Obdobie január 2021 - december 2021:

Za 12 mesiacov t. j. 365 dní pri naplánovanej 24 hodinovej službe na každý tretí deň by v tomto období každý hasič mal odpracovať 121,67 zmenových služieb (365 dní : 3 zmeny), čo predstavuje celkovo 2.920,08 odpracovaných hodín za uvedené obdobie (121,67 zmenových služieb x 24 hodín). Priemerný počet týždňov za obdobie 12 mesiacov predstavuje 52,14 týždňov (365 dní : 7 dní). Pri počte odpracovaných hodín 2.920,08 a priemernom počte týždňov 52,14 v tomto období, tak priemerný týždenný pracovný čas hasiča na pracovisku pri existujúcom spôsobe rozvrhu služobných zmien predstavuje v priemere 56 hodín (2920,08 hodín : 52,14 týždňov), čo rozhodne presahuje týždenný pracovný čas určený Smernicou 2003/88/ES priemerne o 8 hodín každý týždeň.
Za obdobie január 2021 až december 2021 žalobca preukázateľne odpracoval:
- fond pracovného času 1999,60 hodín;
- služobná pohotovosť určená v zmysle § 92 ods. 1 ZoHaZZ v rozsahu 564,66 hodín;
- služobná pohotovosť nariadená v zmysle § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ v rozsahu 24 hodín.
V období január 2021 až december 2021 žalobca podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ odpracoval 557,66 hodín 15 %-nej určenej služobnej pohotovosti, za ktorú mu prináležala odmena v rozsahu 15 % z príslušnej časti služobného platu za každú hodinu a 7 hodín 30 %-nej určenej služobnej pohotovosti v čase pracovného pokoja, za ktorú mu prináležala odmena v rozsahu 30 % z príslušnej časti služobného platu za každú hodinu. Službobnú pohotovosť, ktorá mu bola nariadená podľa § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ v tomto období odpracoval v rozsahu 24 hodín.

Počet hodín odpracovanej určenej služobnej pohotovosti za mesiac
(§ 92 ods. 1 ZoHaZZ)
Určená pohotovosť spolu
(15% a 30%)
Hodinová sadzba
Rozdiel 35%
(medzi odmenou za nariadenú a určenú pohotovosť)
Rozdiel 20%
(medzi odmenou za nariadenú a určenú pohotovosť)
Nemajetková ujma za mesiac za 15%-nú určenú pohotovosť
Nemajetková ujma za mesiac za 30%-nú určenú pohotovosť
Nemajetková ujma za mesiac spolu (15%-ná a 30%-ná pohotovosť)

15%
30%
(hodín)
(€)
(€)
(€)
(€)
(€)
(€)
2021
1/2021
40,40

40,40
7,2152
2,5253
1,4430
102,0229
0,0000
102,0229
2/2021
42,00

42,00
7,4515

2,6080
1,4903
109,5371
0,0000
109,5371
3/2021
70,00

70,00
7,4515
2,6080
1,4903
182,5618
0,0000
182,5618
4/2021
33,50

33,50
7,7303
2,7056
1,5461
90,6378
0,0000
90,6378
5/2021
51,50

51,50
7,7303
2,7056
1,5461
139,3387
0,0000
139,3387
6/2021
70,00

70,00
7,7303
2,7056
1,5461
189,3924
0,0000
189,3924
7/2021
55,98

55,98
7,7303
2,7056
1,5461
151,4598
0,0000
151,4598
8/2021
30,20

30,20
7,8515
2,7480
1,5703
82,9904
0,0000
82,9904
9/2021
21,00

21,00
7,8515
2,7480
1,5703
57,7085
0,0000
57,7085
10/2021
54,58

54,58
7,8515
2,7480
1,5703
149,9872
0,0000
149,9872
11/2021
33,50
7,00
40,50
7,8515
2,7480
1,5703
92,0588
10,9921
103,0509
12/2021
55,00

55,00
7,8515
2,7480
1,5703
151,1414
0,0000
151,1414
Spolu
557,66
7,00
564,66
Náhrada za ujmu
1 498,84 €
10,99 €
1 509,83 €

Nemajetková ujma za rok 2021 v zmysle vyššie uvedeného predstavuje spolu sumu 1.509,83 Eur.

Obdobie január 2022 - december 2022:
Za 12 mesiacov t. j. 365 dní pri naplánovanej 24 hodinovej službe na každý tretí deň by v tomto období každý hasič mal odpracovať 121,67 zmenových služieb (365 dní : 3 zmeny), čo predstavuje celkovo 2.920,08 odpracovaných hodín za uvedené obdobie (121,67 zmenových služieb x 24 hodín). Priemerný počet týždňov za obdobie 12 mesiacov predstavuje 52,14 týždňov (365 dní : 7 dní). Pri počte odpracovaných hodín 2.920,08 a priemernom počte týždňov 52,14 v tomto období, tak priemerný týždenný pracovný čas hasiča na pracovisku pri existujúcom spôsobe rozvrhu služobných zmien predstavuje v priemere 56 hodín (2920,08 hodín : 52,14 týždňov), čo rozhodne presahuje týždenný pracovný čas určený Smernicou 2003/88/ES priemerne o 8 hodín každý týždeň.
Za obdobie január 2022 až december 2022 žalobca preukázateľne odpracoval:
- fond pracovného času 1951 hodín;
- služobná pohotovosť určená v zmysle § 92 ods. 1 ZoHaZZ v rozsahu 576,44 hodín;
- služobná pohotovosť nariadená podľa § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ v rozsahu 9,08 hodín.
V období január 2022 až december 2022 žalobca podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ odpracoval 538,07 hodín 15 %-nej určenej služobnej pohotovosti, za ktorú mu prináležala odmena v rozsahu 15 % z príslušnej časti služobného platu za každú hodinu a 38,37 hodín 30 %-nej určenej služobnej pohotovosti v čase pracovného pokoja, za ktorú mu prináležala odmena v rozsahu 30 % z príslušnej časti služobného platu za každú hodinu. Službobnú pohotovosť, ktorá mu bola nariadená podľa § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ v tomto období odpracoval v rozsahu 9,08 hodín.

Počet hodín odpracovanej určenej služobnej pohotovosti za mesiac
(§ 92 ods. 1 ZoHaZZ)
Určená pohotovosť spolu
(15% a 30%)
Hodinová sadzba
Rozdiel 35%
(medzi odmenou za nariadenú a určenú pohotovosť)
Rozdiel 20%
(medzi odmenou za nariadenú a určenú pohotovosť)
Nemajetková ujma za mesiac za 15%-nú určenú pohotovosť
Nemajetková ujma za mesiac za 30%-nú určenú pohotovosť
Nemajetková ujma za mesiac spolu (15%-ná a 30%-ná pohotovosť)

15%
30%
(hodín)
(€)
(€)
(€)
(€)
(€)
(€)
2022
1/2022
44,48
8,00
52,48
7,8515
2,7480
1,5703
122,2322
12,5624
134,7946
2/2022
46,13

46,13

7,8515
2,7480
1,5703
126,7664
0,0000
126,7664
3/2022
33,88

33,88
7,8515
2,7480
1,5703
93,1031
0,0000
93,1031
4/2022
64,00

64,00
7,9121
2,7692
1,5824
177,2310
0,0000
177,2310
5/2022
48,00
8,00
56,00
7,9121
2,7692
1,5824
132,9233
12,6594
145,5826
6/2022
39,43

39,43
7,9121
2,7692
1,5824
109,1909
0,0000
109,1909
7/2022
62,15

62,15
8,1000
2,8350
1,6200
176,1953
0,0000
176,1953
8/2022
24,00

8,00
32,00
8,1000
2,8350
1,6200
68,0400
12,9600
81,0000
9/2022
32,00
7,32
39,32
8,1000
2,8350
1,6200
90,7200
11,8584
102,5784
10/2022
48,00

48,00
8,1000
2,8350
1,6200
136,0800
0,0000
136,0800
11/2022
72,00

72,00
8,1000
2,8350
1,6200
204,1200
0,0000
204,1200
12/2022
24,00
7,05
31,05
8,1000
2,8350
1,6200
68,0400
11,4210
79,4610
Spolu
538,07
38,37
576,44
Náhrada za ujmu
1 504,64 €
61,46 €
1 566,10 €

Nemajetková ujma za rok 2022 v zmysle vyššie uvedeného predstavuje spolu sumu 1.566,10 Eur.

Obdobie január 2023 (t. j. od 01.01.2023 do 31.01.2023 vrátane):
Za 1 mesiac t. j. 31 dní pri naplánovanej 24 hodinovej službe na každý tretí deň by v tomto období každý hasič mal odpracovať 10,33 zmenových služieb (31 dní : 3 zmeny), čo predstavuje celkovo 247,92 odpracovaných hodín za uvedené obdobie (10,33 zmenových služieb x 24 hodín). Priemerný počet týždňov za obdobie 1 mesiaca predstavuje 4,43 týždňov (31 dní : 7 dní). Pri počte odpracovaných hodín 247,92 a priemernom počte týždňov 4,43 v tomto období, tak priemerný týždenný pracovný čas hasiča na pracovisku pri existujúcom spôsobe rozvrhu služobných zmien predstavuje v priemere 55,96 hodín (247,92 hodín : 4,43 týždňov), čo rozhodne presahuje týždenný pracovný čas určený Smernicou 2003/88/ES priemerne o 7,96 hodín každý týždeň.
Za obdobie január 2023 žalobca preukázateľne odpracoval:
- fond pracovného času 183,25 hodín;
- služobná pohotovosť určená v zmysle § 92 ods. 1 ZoHaZZ v rozsahu 67,93 hodín;
- služobná pohotovosť nariadená podľa § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ v rozsahu 0 hodín.
V období január 2023 (t. j. od 01.01.2023 do 31.01.2023 vrátane) žalobca podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ odpracoval 67,93 hodín 15 %-nej určenej služobnej pohotovosti, za ktorú mu prináležala odmena v rozsahu 15 % z príslušnej časti služobného platu za každú hodinu, pričom z 30 %-nej určenej služobnej pohotovosti v čase služobného pokoja, za ktorú mi prináležala odmena v rozsahu 30% z príslušnej časti služobného platu za každú hodinu som neodpracoval žiaden čas. Nariadená služobná pohotovosť podľa § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ mi v tomto mesiaci január 2023 nebola nariadená.

Počet hodín odpracovanej určenej služobnej pohotovosti za mesiac (§ 92 ods. 1 ZoHaZZ)	15%	67,93
Určená pohotovosť spolu (15% a 30%)	30%	67,93
Hodinová sadzba	(hodín)	8,5909
Rozdiel 35% (medzi odmenou za nariadenú a určenú pohotovosť)	(€)	3,0068
Rozdiel 20% (medzi odmenou za nariadenú a určenú pohotovosť)	(€)	1,7182
Nemajetková ujma za mesiac za 15%-nú určenú pohotovosť	(€)	204,2529
Nemajetková ujma za mesiac za 30%-nú určenú pohotovosť	(€)	0,0000
Nemajetková ujma za mesiac spolu (15%-ná a 30%-ná pohotovosť)	(€)	204,2529
	2023	Spolu
	1/2023	67,93
	67,93	0,00

67,93
Náhrada za ujmu
204,25 €
0,00 €
204,25 €

Nemajetková ujma za január 2023 (t. j. od 01.01.2023 do 31.01.2023 vrátane) v zmysle vyššie uvedeného predstavuje spolu sumu 204,25 Eur.

Peňažná satisfakcia za neoprávnený zásah sa určuje odhadom, nemožno ju vyjadriť presným matematickým výpočtom vzhľadom na špecifickosť zásahu do práv žalobcu a je závislá od úvahy súdu. Výpočet uvádzaný žalobcom súd posudzoval z pohľadu, či suma, ku ktorej žalobca svojim výpočtom dospel je primeranou peňažnou satisfakciou za neoprávnený zásah do práv žalobcu, teda či by súd v rámci svojich úvah, vychádzajúc z hľadísk rozhodných pre posúdenie tohto nároku, odhadom dospel k sume vyššej, alebo nižšej ako požaduje žalobca. Zohľadňujúc špecifickosť zásahu do práv žalobcu v dôsledku porušenia práva Únie a pretrvávanie zásahu aj v čase rozhodovania súdu vo veci, je žalovaná suma primeraná, zodpovedajúca dostatočnému finančnému zadosťučineniu.

65. Na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu súd dospel k záveru, že nárok žalobcu na náhradu škody titulom porušenia komunitárneho práva nesprávnym prevzatím Smernice do slovenského právneho poriadku, konkrétne do ZoHaZZ, je daný v celom rozsahu čo do dôvodu a výšky. Pretože žalobca uplatnený nárok v konaní riadne preukázal, súd žalobe vyhovel v celom rozsahu.

66. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

67. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

68. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

69. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa zásady pomeru úspechu v konaní. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % . O konkrétnej výške trov konania rozhodne súd I. inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku - CSP).
V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).
Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).
Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).
Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).
Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).
Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti – Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).